

RAHOITUKSEN YLEISET EHDOT JA OHJEET 2018–2019

13.6.2018

Näitä Suomen Akatemian rahoituspäätösten yleisiä ehtoja sovelletaan
1.9.2018–31.8.2019 toteutettavissa hauissa ja niiden perusteella tehtävissä rahoituspäätöksissä.

Akatemiahankkeet, suunnatut akatemiahankkeet, akatemiaohjelmat, akatemiaprofessorin ja akatemiaturkijan tehtävä ja tutkimusmäärärahat, erityisrahoitus NSF:n stipendiaateille työskentelyjaksoon Suomessa, kliinisen tutkijan tehtävä, kahdenvälisiin sopimuksiin perustuva tutkijoiden kansainvälinen liikkuvuus (liikkuvuus Suomesta ja Suomeen), strategisen tutkimuksen rahoitus, tutkijatohtorin tehtävä, tutkimusinfrastruktuurirahoitus, yliopistojen profiloitumisen vahvistaminen

SISÄLLYSLUETTELO

1.	SOVELTAMISALA	4
1.1	Ehtojen ja ohjeitten soveltamisala	4
1.2	Rahoituspäätöksen vastaanottaminen ja vahvistaminen sekä ilmoitus ennakon hakemisesta perusteluineen	5
2.	KOKONAISKUSTANNUSMALLIN SOVELTAMINEN AKATEMIAN TUTKIMUSRAHOITUKSESSA	6
2.1	Rahoitusosuus	6
2.2	Poikkeuksia kokonaiskustannusmallin soveltamiseen	6
3.	RAHOITUSSUUNNITELMASTA POIKKEAMINEN	7
3.1	Jos myönnetyn määrärahan vuosieriä halutaan muuttaa	7
3.2	Konsortion osahankkeiden rahoitusosuuksien muutos	7
4.	RAHOITUKSEN MAKSAMINEN	8
4.1	Ennakot	8
4.2	Maksatuspyynnöt	9
4.3	Maksatuspyynnöt verkkoasioinnin kautta	9
5.	RAHOITUKSEN KÄYTTÖ	10
5.1	Yleisperiaatteet	10
5.2	Hankkeen perusedellytykset	10
5.3	Akatemian rahoituksella katettavat tutkimushankkeen kustannukset	10
5.3.1	Henkilösivukustannukset	11
5.3.2	Yleiskustannukset	12
5.3.3	Tehollisen työajan kerroin	12
5.3.4	Hankkeessa työskentelevien tutkijoiden liikkuvuudesta aiheutuvat kustannukset	12
5.3.5	Ulkomaisten tutkijan tutkimusvierailusta ja tutkimustyöstä Suomessa aiheutuvat kustannukset	13
5.3.6	Matkakustannukset	13
5.4	Kahdenvälisiin sopimuksiin perustuva tutkijoiden kansainvälinen liikkuvuus	14
5.5	Kliinisen tutkijan tehtävä	14
5.6	Strategisen tutkimuksen neuvoston vastinrahoitus Horisontti 2020 -ohjelmaan	15
6.	HENKILÖSTÖN PALKKAUS	15
6.1	Akatemiaprofessorin ja akatemiatutkijan tehtävä	15
6.2	Tutkijatohtorin tehtävä	17
6.3	Tutkimushankkeen vastuullisen johtajan palkkakustannukset	17
6.4	Palkatun henkilöstön opetusmäärä	18
7.	AKATEMIAN RAHOITUKSELLA SUORITETTAVAT HANKINNAT	18
7.1	Käyttöomaisuuden hallinta	18
7.2	Avustuksella katettu hankintameno	19

8.	TUTKIMUSRAHOITUSPÄÄTÖKSEN MUUTTAMINEN	19
9.	RAHOITUKSEN KÄYTÖN VALVONTA SEKÄ RAHOITUKSEN KESKEYTTÄMINEN JA TAKAISINPERINTÄ	20
10.	IMMATERIAALIOIKEUDET ELI HENKISEN OMAISUUDEN LAINSUOJA	21
10.1	Yhteistyö yritysten kanssa	21
11.	VASTUULLINEN TIEDE	22
11.1	Tutkimusetiikka	22
11.2	Julkaiseminen, aineistot ja avoin tiede.....	22
11.2.1	Avoin julkaiseminen.....	23
11.2.2	Aineistojen avaaminen	23
11.3	Kestävän kehityksen periaatteiden huomioonottaminen.....	24
12.	RAPORTOINTI.....	24
12.1	Tieteellinen tutkimusraportti	24
12.2	Tilintarkastuskertomus.....	25
13.	ERÄITÄ TUTKIMUSRAHOITUKSEEN SOVELLETTAVIA SÄÄDÖKSIÄ.....	25
LIITE 1:	Ohje muutoshakemusten tekemisestä rahoituspäätöksiin	26
(1)	Uuden rahoituspäätöksen vuosierien muuttaminen	26
(2)	Rahoituskauden pidentäminen	26
(3)	Lisämääräraha (eli kompensatio)	27
(4)	Suorituspaikan vaihtaminen.....	28
(5)	Tutkimusmäärärahasta luopuminen kokonaan	29
(6)	Tutkimusmäärärahasta luopuminen kesken rahoituskauden.....	30
(7)	Vastuullisen johtajan vaihtaminen	31
(8)	Päätöksen ehtojen tai käyttötarkoituksen muuttaminen tai tutkimussuunnitelman tai toimintasuunnitelman olennaiset muutokset.....	32
(9)	Konsortion osahankkeiden rahoitusosuuksien muuttaminen	32
(10)	Akatemiatutkijan tehtävän rahoituspäätöksen muutos yhteisrahoitteiseksi	33
(11)	Akatemiaprofessorin tehtävän rahoituspäätöksen muutos yhteisrahoitteiseksi	35

1. SOVELTAMISALA

1.1 Ehtojen ja ohjeitten soveltamisala

Tämä asiakirja sisältää sekä ehtoja että ohjeita. Näitä Suomen Akatemian (jäljempänä Akademia) rahoituksen käytön yleisiä ehtoja ja ohjeita sovelletaan 1.9.2018–31.8.2019 toteutettavissa hauissa ja niiden perusteella tehtävissä rahoituspäätöksissä. Rahoituspäätöksen yhteyshenkilönä toimii pääsääntöisesti päätösilmoituksen allekirjoittanut henkilö. Yhteyttä voi ottaa myös Suomen Akatemian kirjaamon kautta. Suomenkielisen ja käännösversion ollessa keskenään ristiriidassa, suomenkielinen teksti on aina ensisijainen. Ehtoja ja ohjeita sovelletaan seuraaviin rahoitusmuotoihin ja rahoitukseen:

- akatemiahankkeet ja suunnatut akatemiahankkeet
- akademiaohjelmat
- akatemiaprofessorin tehtävä
- akatemiaprofessorin tutkimuskulut
- akatemiatutkijan tehtävä
- akatemiatutkijan tutkimuskulut
- erityisrahoitus NSF Grow-ohjelman stipendiaateille työskentelyjaksoon Suomessa
- kahdenvälisiin sopimuksiin perustuva tutkijoiden kansainvälinen liikkuvuus (Suomesta ja Suomeen)
- kliinisen tutkijan tehtävä
- strategisen tutkimuksen rahoitus
- tutkijatohtorin tehtävä
- tutkimusinfrastruktuurirahoitus
- yliopistojen profiloitumisen vahvistaminen.

Akatemian rahoituksen käytössä, maksamisessa ja siihen liittyvässä valvonnassa noudatetaan valtionavustuslakia (688/2001), näitä ehtoja ja ohjeita sekä päätöksen mahdollisia erityisehtoja. Akatemian tutkimusrahoitus myönnetään määräajaksi. Akatemian rahoitusehdot ovat samat riippumatta siitä, onko kysymyksessä valtion organisaatio tai valtionavustuksen saaja.

Näitä ehtoja ja ohjeita sovelletaan, kun rahoituksen saajana on tutkimusorganisaatio tai apurahan saaja. Akatemian tutkimusrahoitus on myönnetty suomalaisen suorituspaikkaan, jollei erityisiä perusteita muulle ole ollut. Hankkeen vastuullisella johtajalla tulee olla kiinteät yhteydet Suomeen monivuotisen tutkimushankkeen toteuttamiseksi.

Akatemian rahoituspäätösten yleiset ehdot ja ohjeet koskevat sekä tutkimuksen vastuullista johtajaa että tutkimuksen suorituspaikkaa (tutkimusorganisaatiota). Hakemuksen toteuttamisesta ja rahoitussuunnitelman noudattamisesta vastaa ensisijaisesti tutkimuksen vastuullinen johtaja.

Akatemian rahoitusta ei voi käyttää taloudelliseen toimintaan. Taloudelliseksi toiminnaksi katsotaan kaikki toiminta, jossa tavaroita tai palveluja tarjotaan markkinoilla, riippumatta siitä tavoitellaanko tai syntykö toiminnasta tuottoa. Kun yhteisö harjoittaa myös taloudellista toimintaa, tällaisen taloudellisen toiminnan rahoituksesta, kustannuksista ja tuloista on pidettävä erillistä kirjanpitoa.

Akatemia voi rahoittaa tutkimusinfrastruktuuria, jota käytetään ei-taloudelliseen toimintaan. Jos tutkimusinfrastruktuuria käytetään myös taloudelliseen toimintaan, tutkimusinfrastruktuurin taloudellinen käyttö saa olla ainoastaan liitännäistoimintaa. Liitännäistoiminta on toimintaa, joka liittyy suoraan tutkimusinfrastruktuurin toimintaan ja on sen kannalta välttämätöntä tai joka liittyy kiinteästi sen pääasialliseen muuhun kuin taloudelliseen käyttöön. Taloudellisen toiminnan osalta liitännäistoiminnan vuotuinen kapasiteetti ei saa ylittää 20 prosenttia infrastruktuurin vuotuisesta kokonaiskapasiteetista. Jos liitännäistoiminnan vuotuinen kapasiteetti ylittää 20 prosenttia, on ylityksestä ilmoitettava mahdollisimman pian Akatemiaan.

Tutkimusorganisaatiolla tarkoitetaan sellaista yhteisöä (kuten korkeakoulut tai tutkimuslaitokset, teknologiansiirtoelimet, innovaatioiden välittäjät, tutkimussuuntautuneet fyysiset tai virtuaaliset yhteistyöyhteisöt) sen oikeusasemasta (julkis- tai yksityisoikeudellinen) tai rahoitustavasta riippumatta, jonka päätavoitteena on harjoittaa riippumattomasti perustutkimusta, teollista tutkimusta tai kokeellista kehittämistä tai levittää tällaisen toiminnan tuloksia laajasti koulutuksen, julkaisujen tai tiedonsiirron kautta. Kun tällainen yhteisö harjoittaa myös taloudellista toimintaa, tällaisen taloudellisen toiminnan rahoituksesta, kustannuksista ja tuloista on pidettävä erillistä kirjanpitoa. Tällaisessa yhteisössä ratkaisevaa vaikutusvaltaa esimerkiksi osakkaana tai jäsenenä käyttävillä yrityksillä ei saa olla etuoikeutta sen saavuttamiin tuloksiin.

Tutkimusinfrastruktuurit ovat tutkimusvälineiden, laitteistojen, aineistojen ja palveluiden varanto, joka mahdollistaa innovaatiotoiminnan eri vaiheissa tapahtuvan tutkimus- ja kehitystyön, tukee organisoitunutta tutkimustyötä, tutkijankoulutusta ja opetusta sekä ylläpitää ja kehittää tutkimus- ja innovaatiokapasiteettia. Tutkimusinfrastruktuurit voivat olla keskitettyjä eli yhteen paikkaan sijoittuneita, hajautettuja tai virtuaalisia ja ne voivat muodostaa toisiaan täydentäviä kokonaisuuksia ja verkostoja.

1.2 Rahoituspäätöksen vastaanottaminen ja vahvistaminen sekä ilmoitus ennakon hakemisesta perusteluineen

Hakija saa ilmoituksen rahoituspäätöksestä Akatemian verkkoasioinnin käyttäjätunnuksena olevaan sähköpostiosoitteeseen. Hakija voi verkkoasioinnissa lukea rahoituspäätöksensä ja siihen liittyvät ehdot ja ohjeet.

Hankkeen vastuullisen johtajan suorituspaikka vastaanottaa ja hallinnoi Akatemian myöntämän rahoituksen. Jotta rahoitusta voidaan maksaa, on vastuullisen johtajan ensin ja tämän jälkeen suorituspaikan vahvistettava rahoituksen vastaanottaminen. Vahvistus on tehtävä Akatemian verkkoasioinnissa **kuuden viikon kuluessa päätöspäivästä, ellei päätösilmoituksen erityisehdoissa mainita toisin**. Vahvistaminen tarkoittaa sitä, että vastuullinen johtaja ja tutkimuksen suorituspaikka hyväksyvät rahoituspäätöksen sisällön kokonaisuudessaan ja sitoutuvat noudattamaan Akatemian asettamia rahoituksen käyttöön liittyviä ehtoja. **Jos vastuullinen johtaja hakee muutosta rahoituspäätöksen vuosieriin (ks. luku 3), tehdään se ennen rahoituksen vastaanottamisen hyväksymistä.**

Kahdenvälisiin sopimuksiin perustuvia tutkijoiden kansainvälisiä liikkuvuusapurahoja (Suomesta ja Suomeen) ei tarvitse vahvistaa vastaanotetuksi.

Suorituspaikka voi ilmoittaa tarpeestaan hakea päätöskohtaista ennakkoa myönnettylle määrärahalle. Ennakon vähimmäismäärä on 10 000 euroa. Ilmoituksessa on esitettävä perustelu, miksi ennako on rahoitusta saavan hankkeen kannalta välttämätön. Lisätietoja ennakoista on kohdassa 4.1 Ennakot.

2. KOKONAISKUSTANNUSMALLIN SOVELTAMINEN AKATEMIAN TUTKIMUSRAHOITUKSESSA

Akatemian tutkimusrahoituspäätösten valmistelussa, päätöksenteossa ja toimeenpanossa sovelletaan pääsääntöisesti kokonaiskustannusmallia. Poikkeukset tästä pääsäännöstä on mainittu kyseisen rahoituksen kohdalla.

Ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen tulee huomioida opetus- ja kulttuuriministeriön 27.5.2016 antama määräys (OKM/44/592/2016), koskien kokonaiskustannusten laskentamenettelyä.

Akatemian tutkimusrahoitus on luonteeltaan yhteisrahoitteista toimintaa, jossa rahoitettavan hankkeen kustannuksista vastaa pääsääntöisesti vähintään kaksi osapuolta. Lisäksi strategisen tutkimuksen neuvoston myöntämä rahoitus ja rahoitus yliopistojen profiloitumisen vahvistamiseen ovat täysimääräisiä.

Rahoitusta haettaessa yliopistot, tutkimuslaitokset ja muut tutkimusorganisaatiot sitoutuvat yhteisrahoitteiseen toimintaan omalla rahoitusosuudellaan.

2.1 Rahoitusosuus

Kokonaiskustannusmallia sovellettaessa Akatemian rahoitusosuus on yleensä enintään 70 prosenttia hankkeen kokonaiskustannuksista.

Rahoitusosuutta sovelletaan yhtäläisesti hankkeen kaikkiin kustannuksiin eli sekä välittömiin että välillisiin kustannuksiin. Välillisiä kustannuksia ovat hankkeen yleiskustannukset (ks. 5.3.2). Akatemian rahoitusosuus on sama jokaisessa maksatuspyynnössä ja joka vuosi koko rahoituskauden ajan. Akatemian rahoitusosuus (%) on mainittu päätösilmoituksen Laskentaperusteet/HANKKEEN RAHOITUS -taulukon viimeisessä sarakkeessa ja kohdassa **Yhteensä**.

Rahoitusmuodoissa strategisen tutkimuksen rahoitus ja yliopistojen profiloitumisen vahvistaminen Akatemian rahoitusosuus on täysimääräinen eli 100 prosenttia hankkeen kokonaiskustannuksista. Suorituspaikalta ei siis edellytetä omarahoitusosuutta.

2.2 Poikkeuksia kokonaiskustannusmallin soveltamiseen

Akatemiaprofessorin ja akatemiaturkijan tehtävien palkkojen kustannuslaskentaan sovelletaan lisäkustannusmallia ja 12,5 prosentin yleiskustannusosuutta. Jos henkilöille on myönnetty tehtävään liittyvää tutkimuskulurahoitusta, tähän rahoitukseen sovelletaan kuitenkin kokonaiskustannusmallia.

Kokonaiskustannusmallia ei myöskään sovelleta kahdenvälisiin sopimuksiin perustuvaan tutkijoiden kansainväliseen liikkuvuus -apurahoihin (Suomesta ja Suomeen), ja lisäkustannusmallin mukaan tehtyjen rahoituspäätösten mahdollisiin jatko- ja lisämäärärahopäätöksiin.

Kokonaiskustannusmallista voidaan poiketa myös yhteisrahoitteisissa kansainvälisissä hauissa, joissa rahoittajat ovat päättäneet tutkimushankkeiden rahoituksen ja taloushallinnon menettelytapojen periaatteista.

3. RAHOITUSSUUNNITELMASTA POIKKEAMINEN

Akatemian rahoituspäätöksessä voidaan rahoituksen kokonaissumman lisäksi ilmoittaa hankkeen vuosierät ja menolajit. Jos Akatemian myöntämän rahoituksen määrä on pienempi kuin haettu rahoitus, on päätöksessä leikattu sekä Akatemian rahoituksen osuutta että suorituspaikan omarahoitusosuutta samassa suhteessa.

Päätöksessä ilmoitetun kustannusarvion menolajit ovat ohjeellisia. Niistä poikkeaminen on sallittua, jos rahoitusta edelleen käytetään rahoituspäätöksen mukaiseen tarkoitukseen ja esitetyn tutkimussuunnitelman toteuttamiseen. Merkittävässä poikkeamissa on syytä olla yhteydessä sähköpostitse Akatemiaan joko päätösilmoituksen allekirjoittaneeseen henkilöön, hankkeen hallinnoinnista vastaavaan vastuualueeseen tai Akatemian kirjaamoon. Akatemia vahvistaa sähköpostitse, että tieto on vastaanotettu.

3.1 Jos myönnetyn määrärahan vuosieriä halutaan muuttaa

Jos tutkimushankkeen vastuullinen johtaja ei voi sitoutua Akatemian tekemään rahoituspäätöksen vuosieräjakoon, tulee hänen tehdä Akatemialle ehdotuksensa tutkimusrahoituksen uusiksi vuosieriksi jättämällä muutoshakemuksen Akatemian verkkoasioinnissa kohdassa Omat hakemukset > Päätetyt > Tee muutoshakemus> Kustannusarvion muuttaminen. Muutoshakemus sisältää perustelut haetulle muutokselle ja uuden kustannusarvion hankkeelle. Muutosehdotus ei saa ylittää Akatemian hankkeelle myöntämää kokonaissummaa. Kustannusarvion muutoshakemus on tehtävä **kuuden viikon kuluessa päätöksestä**, ellei päätöksen erityisehdossa mainita toisin. Tarkempi ohjeistus on liitteessä 1.

Jos rahoituskauden aikana vuosierät poikkeavat merkittävästi päätöksen kustannusarviosta, vastuullisen johtajan tulee ilmoittaa ennalta ja ilman aiheetonta viivästystä poikkeamasta Akatemian verkkoasioinnissa kohdassa *Omat hakemukset > Päätetyt > Anna lisätietoja*. **Asia koskee takautuvasti Akatemian aiemmin tekemiä rahoituspäätöksiä.**

Vuosierämuutosta ei voi hakea *yliopistojen profiloitumisen vahvistaminen* -rahoitusta koskeviin rahoituspäätöksiin.

3.2 Konsortion osahankkeiden rahoitusosuuksien muutos

Tietyissä rahoitusmuodoissa (akatemiaohjelmat, tutkimusinfrastruktuurirahoitus sekä strategisen tutkimuksen neuvoston ohjelmat) konsortioiden osahankkeiden keskinäisen rahoitussuunnitelman muuttamiseen voi hakea muutosta konsortiohankkeen ollessa käynnissä.

Muutosehdotus ei saa ylittää Akatemian hankkeelle myöntämää kokonaissummaa eli konsortion kokonaisrahoitus ei kuitenkaan saa tällöin muuttua.

Tarkempi ohjeistus on liitteessä 1.

4. RAHOITUKSEN MAKSAMINEN

Jotta rahoitusta voidaan maksaa, vastuullisen johtajan ja suorituspaikan on vahvistettava rahoituksen vastaanottaminen (ks. kohta 1.2). Akatemia soveltaa kaikkiin rahoitusta saaviin suorituspaikkoihin laskutukseen perustuvaa maksatusmenettelyä. Suorituspaikka vastaa ennakoista ja maksatuspyynnöistä. Taloudenpidossa noudatetaan hyvää hallintoa. Akatemia vastaanottaa rahoituspäätöksiä koskevia ennakkojen maksatuspyyntöjä ja maksatuspyyntöjä verkkolaskuina tai ne voi tehdä myös Akatemian verkkoasioinnin kautta.

4.1 Ennakot

Valtionavustuslain 12 § mukaan valtionavustuksesta voidaan maksaa ennakkoa, jos se on valtionavustuksen käytön kannalta perusteltua sekä sen käytön valvonnan kannalta tarkoituksenmukaista. Ennakon maksaminen on perusteltua silloin, kun avustettavan hankkeen tai toiminnan käynnistäminen tai toteuttaminen valtionavustuspäätöksessä tarkoitetussa aikataulussa ja laajuudessa vaatii, että avustuksen saaja saa valtionapuviranomaiselta toimintaan tai hankkeeseen rahoitusta.

Suomalaiset yliopistot ja ammattikorkeakoulut voivat esittää kirjallisesti (hankekohtaisen) perustelun hakea Akatemialta ennakkoa. Akatemia ei maksa ennakkoa yrityksille. Ennakko on kertaluonteinen, ja sen suuruus on 10 prosenttia Akatemian myöntämästä rahoitusosuudesta. Ennakon vähimmäismäärä on 10 000 euroa. Ennakkoa ei makseta liikkuvuusapurahoista, tutkimusinfrastruktuurirahoituksesta eikä yliopistojen profiloitumisen vahvistamisen rahoituksesta. Akatemia ottaa tässä huomioon Valtiontalouden tarkastusviraston laillisuustarkastuskertomuksen *Yliopistojen valtionrahoitus (10/2018)* ja sen havainnot yliopistojen maksuvalmiudesta.

Ennakkoa voi hakea perustellusta syystä ja se maksetaan aina hankkeen alkamisvuonna. Vuoden alussa alkaville hankkeille voidaan hakea ennakkoa kaudelle 1.1.–31.12. viimeistään 20.2. Kesken vuotta alkaneille hankkeille voidaan hakea ennakkoa viimeistään 20.11. Haettaessa ennakkoa keskellä vuotta, on alkavien hankkeiden maksatuskauden ja rahoituskauden alkamispäivämäärien oltava samat. Jos hanke alkaa esimerkiksi 1.4., merkitään ennakkomaksatuspyynnön kaudeksi 1.4.–31.12.

Päätyvien hankkeiden ennakot tulee palauttaa Akatemiaan ennen viimeistä maksatuspyyntöä toimittamalla hyvitystä koskeva ennakkohyvityslasku tai merkitsemällä maksettu ennakko hankkeen tuloksi viimeisen maksatuspyynnön tiliselvitykseen. Akatemia suosittelee ennakon kuittaamista viimeisen maksatuspyynnön tiliselvityksessä hankkeen päättyessä. Ennakkohyvityksen kauden tulee olla sama kuin ennakkomaksatuspyynnön kauden. Valitse Verkkosioinnin Maksatuspyynnössä kohdassa *Laskun tyyppi > Ennakkohyvityslasku*.

4.2 Maksatuspyynnöt

Tutkimushankkeiden maksatuspyynnöt toimitetaan Akatemiaan neljän kuukauden laskutusjaksoissa: tammikuu-huhtikuu, toukokuu-elokuu ja syyskuu-joulukuu. Maksatuspyynnöt toimitetaan verkkolaskuina tai Akatemian verkkoasioinnin kautta viimeistään 20.5., 20.9. ja 20.1. tai näitä päivämääriä seuraavaan arkipäivään mennessä. Akatemian rahoitusosuus (prosentti) on sama jokaisessa maksatuspyynnössä ja joka vuosi koko rahoituskauden ajan.

Rahoituspäätöksessä hyväksyttyä henkilösivukulukerrointa ja yleiskustannuskerrointa suorituspaikka käyttää koko rahoituskauden ajan. Lisäkustannusmallin mukaisiin rahoituspäätöksiin sovelletaan niihin sisältyvää 12,5 prosentin yleiskustannuskerrointa.

Akatemia pyytää kokonaiskustannusmallin mukaisten hankkeiden kustannuslajeista kokonaistoteutumatiedot hankkeen alusta alkaen ja kyseisen maksatuskauden toteutumatiedot. Akatemian rahoitusosuudesta ilmoitetaan vastaavat tiedot. Akatemian rahoitusosuuden laskentaperusteena käytetään päätöksen mukaista Akatemian rahoitusprosenttia. Maksatuspyyntö sisältää henkilötyöraportoinnin.

Maksatuspyyntöön liittyvän raportoinnin lähtökohtana toimii työajan seuranta ja liikekirjanpitoon perustuva projektikirjanpito. Tämän lisäksi hankkeille kirjattavat laskennalliset yleiskustannukset sekä henkilösivukustannukset johdetaan yhteisön kustannuslaskennasta. Laskennallisista kustannuseristä suorituspaikka sitoutuu toimittamaan erilliset suorituspaikan (tutkimusorganisaation) tilinpäätökseen perustuvat selvitykset tiedoksi vuosittain Akatemian kirjaamoon. Selvityksessä tulee olla tieto henkilösivukulu - ja yleiskustannuskertoimista sekä tehollisen työajan kerroin.

Jos rahoituksen saaja ei pysty luotettavasti laskemaan tai ei muusta syystä esitä kirjanpidosta johdettua kerrointa, Akatemia hyväksyy henkilösivukulukertoimen (hsk), joka on suuruudeltaan enintään 50 prosenttia hankkeen tehollisen työajan palkoista.

Jos rahoituksen saaja ei pysty luotettavasti laskemaan tai ei muusta syystä esitä kirjanpidontiedoistaan johdettua kerrointa, Akatemia hyväksyy yleiskustannuskertoimen (yk), joka on suuruudeltaan enintään 20 prosenttia hankkeen tehollisen työajan palkkojen ja henkilösivukustannusten yhteismäärästä.

4.3 Maksatuspyynnöt verkkoasioinnin kautta

Tämän kohdan ohjeistus on tarkoitettu suomalaisia organisaatioita varten.

Maksatuspyyntöjen lähettäminen verkkolaskuina suorituspaikan omasta laskutusjärjestelmästä soveltuu vain suurempien massojen lähettämiseen organisaatioille, joilla on esimerkiksi yli 10 rahoitettavaa hanketta.

Akatemian verkkoasioinnin kautta voi myös kirjautua laatimaan yksittäistä verkkolaskua, joka sisältää tiliselvityksen ja henkilötyöerittelyn. Menettely soveltuu parhaiten organisaatioille, joilla on esimerkiksi 1-5 rahoitettavaa hanketta. Akatemian verkkoasiointiin voi kirjautua kohdasta [Verkkoasiointi](#). Akatemian kirjaamo antaa tarvittavan laskutusoikeuden suorituspaikalle pyynnöstä. Jos suorituspaikka ei ole aiemmin saanut rahoitusta Akatemiasta, on suositeltavaa olla yhteydessä Akatemian talousyksikön rahoitussihteriin lisätietojen saamiseksi.

5. RAHOITUKSEN KÄYTTÖ

5.1 Yleisperiaatteet

Akatemian myöntämää tutkimusrahoitusta saa käyttää ainoastaan rahoituspäätöksen mukaiseen tarkoitukseen. Jos Akatemia on päätöksessään asettanut myönnölle erityisehdon, sitä on noudatettava.

Rahoitus myönnetään kokonaissummana, jota ei saa ylittää. Rahoitusta voidaan käyttää vain rahoituskauden aikana syntyneisiin menoihin. Vastuullinen johtaja sekä tutkimuksen suorituspaikka vastaavat siitä, että rahoitus käytetään noudattaen päätöstä, näitä yleisiä ehtoja ja ohjeita sekä muita säännöksiä ja määräyksiä (ks. luku 14).

Jos Akatemian rahoittama tutkimusorganisaatio tai tutkimusinfrastruktuuri harjoittaa myös taloudellista toimintaa, tällaisen taloudellisen toiminnan rahoituksesta, kustannuksista ja tuloista on pidettävä erillistä kirjanpitoa. Jos taloudellisen toiminnan osuuden eli liitännäistoiminnan vuotuinen kapasiteetti ylittää 20 prosenttia, on ylityksestä ilmoitettava mahdollisimman pian Akatemiaan.

Tutkimusinfrastruktuurirahoituksessa ja strategisen tutkimuksen rahoituksessa Akatemian rahoitus voidaan tietyin edellytyksin siirtää hallinnoitavaksi myös muuhun kuin alkuperäiseen suorituspaikkaan. Vastuullisen johtajan suorituspaikka vastaanottaa Akatemian myöntämän rahoituksen. Rahoitusta voidaan siirtää hallinnoitavaksi niille suorituspaikoille, jotka ovat mainittuna hakemuksessa, ellei Akatemian rahoituspäätöksessä todeta toisin. Valtionavustuslain 7 §:n nojalla vastuullisen johtajan suorituspaikan on tehtävä sopimus valtionavustuksen käytöstä, käytön valvonnasta ja niiden ehdoista muiden Akatemian rahoitusta saavien suorituspaikkojen kanssa. Vastuullisen johtajan suorituspaikka vastaa rahoituksen käytöstä täysimääräisesti, vaikka rahoitusta olisi siirretty käytettäväksi muussa suorituspaikassa.

5.2 Hankkeen perusedellytykset

Akatemia rahoittaa tutkimushankkeita vain silloin, kun tutkimuksen suorituspaikka takaa tutkimushankkeen toteuttamisen perusedellytykset. Nämä määräytyvät tutkimuksen luonteen perusteella, mutta tavanomaiset perusedellytykset ovat samat kuin laitoksen muilla tutkijoilla eli esimerkiksi työskentely- ja laboratoriotilat, laitteet (ml. tietohallinto), tietoliikenne-, puhelin-, posti-, kopiointi- ja kirjastopalvelujen käyttömahdollisuus.

5.3 Akatemian rahoituksella katettavat tutkimushankkeen kustannukset

Akatemian rahoituksella voidaan kattaa sekä tutkimushankkeen välittömiä kustannuksia (esim. palkat) että välillisiä kustannuksia (esim. toimitilakustannukset). Kaikkia kustannuksia katetaan samalla päätöksessä mainitulla prosenttiosuudella. Tutkimushankkeita ovat mm. akatemiahankkeet, suunnatut akatemiahankkeet, akatemiaohjelmat, strategisen tutkimuksen rahoitus, tutkijatehtäviin liittyvät tutkimusmäärärahat ja yliopistojen profiloitumisen vahvistaminen. Tutkijatehtävien palkkausrahoituksen käyttö on ohjeistettu jäljempänä.

Akatemian myöntämää tutkimusmäärärahaa saa käyttää tutkimushankkeen tutkimussuunnitelmaan tai toimintasuunnitelmaan (yliopistojen profiloitumisen vahvistaminen) liittyviin kuluihin kuten

- palkkoihin ja palkkioihin sekä henkilösivukuluihin (ks. 5.3.1)
- ulkomailta kotimaahan palaavan tutkijan palkkoihin ja henkilösivukuluihin
- yleiskustannuksiin (ks. 5.3.2)
- hankkeessa työskentelevien tutkijoiden liikkuvuudesta aiheutuviin kustannuksiin (ks. 5.3.4)
- ulkomaisen tutkijan tutkimusvierailusta tai tutkimustyöstä Suomessa aiheutuviin kustannuksiin (ks. 5.3.5)
- matkakustannuksiin (ks. 5.3.6)
- kotimaiseen ja kansainväliseen yhteistyöhön
- palvelujen ostoihin
- strategisen tutkimuksen hankkeen vuorovaikutussuunnitelman toteuttamiseen
- kansainvälisten hankkeiden valmisteluun
- hankkeen tutkimusyhteistyöhön liittyviin kokouksiin
- hankkeen toteuttamisen kannalta tärkeisiin yksittäisiin laite-, ohjelmisto- tms. kuluihin; ao. hankinta ei ole osa laajempaa tutkimusinfrastruktuurikonaisuutta
- julkaisutoiminnasta koituviin kuluihin, erityisesti tiedon avoimen saatavuuden edistämisestä aiheutuvat kultaisen ja hybridimallin julkaisumaksuihin (open access).

Tutkimusaineistojen säilyttämisen ja avaamisen kulut katsotaan kuuluvan tutkimushankkeen suorituspaikan yleiskustannuksiin, mutta ne voidaan myös perustellusti hyväksyä Akatemian tutkimusrahoituksesta katettaviksi kuluiksi.

Jos Akatemia edellyttää tilintarkastusraporttia hankkeesta, voidaan tilintarkastuskustannukset hyväksyä hankkeen kuluista, vaikka ne syntyisivät hankkeen rahoituskauden jo päättyttyä.

Myös arvonlisävero maksetaan myönnetyllä määrärahalla. Tämän edellytyksenä on, että arvonlisävero jää avustuksen saajan lopullisesti maksettavaksi eikä tämä voi vähentää sitä tilinpidossaan. Jos arvonlisävero ei jää tutkimusorganisaation lopulliseksi kustannukseksi, sitä ei voi myöskään sisällyttää Akatemian rahoittaman tutkimushankkeen kustannuksiin. Akatemian rahoituksella ei ole sallittua ylikompensoida avustuksen saajaa maksamalla kustannuksia, jotka eivät jää tämän vastattavaksi.

5.3.1 Henkilösivukustannukset

Henkilösivukustannukset kohdistetaan hankkeelle henkilösivukulukertoimen (hsk-kerroin) avulla. Yleensä henkilösivukustannuskertoimena käytetään prosenttiosuutta hankkeelle kohdistettujen välittömien palkkojen määrästä. Henkilösivukustannuskertoimella katettavia kustannuksia ovat ainakin

- palkallisista poissaoloista kertyneet palkat
- lomarahat
- sosiaaliturvamaksut
- eläkemaksut
- tapaturma- ja työttömyysvakuutusmaksut
- muut vastaavat työnantajamaksut sekä näiden maksujen palautukset.

Henkilösivukulukertoimeen on voitu sisällyttää myös sellaisia muita henkilöstöstä aiheutuvia kustannuseriä (kuten työterveyshuolto), siltä osin kun, niitä ei ole sisällytetty yleiskustannuksiin.

5.3.2 Yleiskustannukset

Yleiskustannuksilla tarkoitetaan sellaisia hankkeelle kuuluvia kustannuksia, joita ei kohdisteta hankkeelle suoraan. Yleiskustannusten kohdistaminen tehdään välillisesti, suorituspaikassa sovittujen aiheuttamisperiaatetta noudattavien jakoperusteiden avulla. Hankkeen kustannusten jaottelussa välittömiin ja välillisiin kustannuksiin tulee noudattaa suorituspaikassa yleisesti käytettäviä periaatteita.

Yleiskustannukset kohdistetaan hankkeelle yleiskustannuskertoimen (yk-kerroin) avulla. Yleensä yleiskustannuskertoimenä käytetään prosenttiosuutta hankkeelle kohdistettujen tehollisen työajan palkkojen ja henkilösivukustannusten yhteismäärästä.

Yleiskustannuskertoimella katettavia hankkeen kustannuksia voivat olla muun muassa hallinnon palveluista, koneiden ja laitteiden tukikelpoisista poistoista sekä tilojen käytöstä aiheutuneet kustannukset siltä osin, kun niitä ei käsitellä yleisten laskentaperiaatteiden mukaan välittöminä kustannuksina.

5.3.3 Tehollisen työajan kerroin

Tehollisella työajalla tarkoitetaan laskentakohteelle kohdistettua tehollista (eli tehtyä) työaika. Teholliseen työaikaan ei lasketa palkallisia poissaoloja, kuten vuosiloma- ja sairaus-, äitiys-, vanhempain- ja isyysloma-aikaa eikä muuta välillistä työaika. Projektin välittöminä kustannuksina hyväksytään henkilön projektille tekemää tehollista työaika vastava osuus henkilön palkasta. Akatemian budjetointimallissa voidaan käyttää tehollisen työajan kerrointa 1.0, jolloin työaika budjetoidaan vain tehollista työaika vastavana määränä kuukausia.

5.3.4 Hankkeessa työskentelevien tutkijoiden liikkuvuudesta aiheutuvat kustannukset

Akatemian päätöksissä (ml. tutkijatehtävät) voi olla myönnettyä liikkuvuuskorvausta, joka on mainittu päätöksessä kohdassa ”Muut kustannukset”. Akatemian käyttämä mitoitusohje liikkuvuuskorvaukselle on

- tutkijalle 1 050 euroa kuukaudessa
- tutkijalle, jolla on huollettavia lapsia, 1 500 euroa kuukaudessa.

Perheen matkakulut voidaan maksaa, kun yhtäjaksoinen liikkuvuuskausi on vähintään 6 kuukautta ja hankkeeseen myönnetty rahoitus mahdollistaa sen.

Liikkuvuuskorvauksella voidaan kattaa tutkijan ulkomailla työskentelystä aiheutuvia ylimääräisiä kustannuksia. Liikkuvuudesta aiheutuvat kustannukset maksetaan suorituspaikan käytäntöjen mukaan ja rahoituksen saajan on oltava yhteydessä suorituspaikan henkilöstö- ja taloushallintoon. Jos suorituspaikka maksaa liikkuvuuskorvauksen verollisena korvauksena, siitä pidetään henkilösivukulut.

Jos suorituspaikka päättää maksaa liikkuvuuskorvauksen apurahana, on suorituspaikan selvitettävä apurahan maksamiseen liittyvät mahdolliset veroseuraamukset Verohallinnolta ennen apurahapäätöksen tekemistä. Akatemia ei vastaa apurahan maksamisesta aiheutuvista veroseuraamuksista. Sekä apurahansaajalla että apurahan myöntäjällä on velvollisuus välittömästi rahoituspäätöksen saatuaan ilmoittaa apurahasta Maatalousyrittäjien eläkelaitokselle www.mela.fi. Apurahan saajalla on velvollisuus ottaa itselleen lain mukainen vakuutusturva.

5.3.5 Ulkomaisen tutkijan tutkimusvierailusta ja tutkimustyöstä Suomessa aiheutuvat kustannukset

Muualta kuin EU-maasta kotoisin olevan ulkomaisen tutkijan lyhytaikaisissa tutkimusvierailuissa suositeltava mitoitushje apurahalle majoituskorvauksineen on 80–186 euroa/vrk (sisältää 39 euron henkilökohtaisen apurahan ja enimmillään 147 euron majoituskulut).

Muualta kuin EU-maasta kotoisin olevalle ulkomaiselle tutkijalle voidaan maksaa apurahaa korkeintaan vuoden mittaiseen tutkimustyöhön Suomessa. Suositeltava mitoitushje apurahalle yli kuukauden kestäville vierailuilla majoituskorvauksineen on

- maisterille (tai vastaava taso) 1 600–1 800 euroa/kk
- tohtorille (tai vastaava taso) 1 800–2 500 euroa/kk
- professorille 2 500–4 100 euroa/kk.

Erityisen korkeatasoiselle vierailevalle professorille voidaan maksaa myös tässä ilmoitettua suurempaa apurahaa.

Apurahojen mitoituksessa on otettu huomioon apurahansaajan tarve järjestää eläke-, tapaturma- ja henkivakuutusturvansa.

5.3.6 Matkakustannukset

Tutkimussuunnitelmaan liittyvät matkakustannukset voidaan hyväksyä voimassa olevien Verohallinnon määräysten mukaisesti:

- Verohallinnon päätös verovapaista matkakustannusten korvauksista
- Verohallinnon ohje työmatkakustannusten korvauksista verotuksessa.

Akatemia hyväksyy matkakustannukset rahoituksen saajaa koskevien muiden säännösten ja hallinnon määräysten mukaisina silloin, kun matkakustannusten korvaamisesta on annettu Verohallinnon päätöksistä ja ohjeista poikkeavia säännöksiä.

Kustannukset hyväksytään enintään siltä osin kuin ne noudattavat laajuudeltaan ja suuruudeltaan suorituspaikan tavanomaista tasoa.

5.4 Kahdenvälisiin sopimuksiin perustuva tutkijoiden kansainvälinen liikkuvuus

Liikkuvuus Suomesta ja Suomeen -apurahat perustuvat Akatemian tekemiin kahdenvälisiin sopimuksiin, joita voidaan hyödyntää työskentelyssä ulkomailla, tutkijankoulutuksessa ja ulkomaisten tutkijoiden työskentelyssä Suomessa.

Akatemian myöntämässä Liikkuvuus Suomesta ja Suomeen -apurahoissa ei sovelleta kokonaiskustannusmallia. Apurahan saa käyttää ainoastaan päätöksen mukaiseen tarkoitukseen.

Liikkuvuus Suomeen - ja Deutscher Akademischer Austausch Dienst (DAAD) -yhteishankerahoitus maksetaan suorituspaikalle sen Akatemialle esittämän maksatuspyynnön perusteella.

Liikkuvuus Suomesta -apurahaan sisältyy kuukausittain tutkijalle henkilökohtaisesti maksettava apuraha. Myönnettyyn apurahaan voi myös sisältyä matkakustannuksia. Perheen matkakulut voivat sisältyä päätökseen, jos niitä on haettu ja tutkija ja perhe ovat ulkomailla vähintään kuusi kuukautta. Myönnettyyn apurahaan ei ole sisällytetty muuttokustannuksia.

Liikkuvuus Suomesta -apurahan saaja pyytää apurahan maksamista kirjallisesti maksupyyntölomakkeella, joka on Akatemian verkkosivulla kohdassa [Lomakkeet](#) > Maksupyyntölomake.

Maksupyyntö lähetetään allekirjoitettuna postitse Akatemian kirjaamoon kuukautta ennen ensimmäistä maksupäivää. Maksupäivä on kunkin kuukauden 15. päivänä. Maksupyyntöä esitetään kuukausierien maksamisen alkamisajankohta (kuukauden 15. päivä), saajan henkilötunnus ja suomalaisen pankkitilin numero IBAN-muodossa.

Akatemian kahdenvälisiin sopimuksiin perustuvat liikkuvuusapurahat ovat pääsääntöisesti verottomia. Sekä apurahansaajalla että -myöntäjällä on velvollisuus ilmoittaa apurahasta Maatalousyrittäjien eläkelaitokselle www.mela.fi. Apurahansaajalla on velvollisuus ottaa itselleen lain mukainen vakuutusturva. Apurahansaajan tulee tarkistaa liikkuvuusapurahan kohteena olevan valtion viisumiehdot ja anoa itse viisumi.

5.5 Kliinisen tutkijan tehtävä

Kliininen tutkija on kliinisessä työssä oleva tohtorintutkinnon suorittanut lääkäri tai muu kliinistä potilastyötä tekevä tohtorintutkinnon suorittanut tutkija. Rahoitusta ei ole tarkoitettu yliopistoissa päätoimisina tutkijoina toimiville. Määrärahaa tuetaan kliinisen tutkijan tehtävän palkkauskuluja **osa-aikaisessa tutkimustyössä** (20–50 prosenttia työajasta). Kliininen tutkija ja suorituspaikka sopivat palkkauksesta suorituspaikan palkkausjärjestelmän mukaisesti. Työaikajärjestelyistä sovitaan etukäteen, varsinkin jos tutkimustyö ja kliininen työ tehdään eri suorituspaikoissa.

Palkkaukseen tarkoitettun määrärahan lisäksi on voitu myöntää rahoitusta myös tutkimuskuluja varten. Akatemia rahoittaa kliinisen tutkijanuran edistämiseen myönnetyn hankkeen kokonaiskustannuksista enintään 70 prosenttia.

5.6 Strategisen tutkimuksen neuvoston vastinrahoitus Horisontti 2020 -ohjelmaan

Vastinrahoitus korvaa rahoitusvajetta, joka syntyy suomalaisen kokonaiskustannusmallin mukaan lasketun yleiskustannusosuuden ja Horisontti 2020 -ohjelman mukaisen laskentamallin tuottaman yleiskustannuskorvauksen välille. Rahoitusta on myönnetty strategisen tutkimuksen neuvoston päättämän korvausprosentin mukainen määrä. Hakemuksen alaraja on 10 000 euroa. Rahoitusta ei ole osoitettu hankkeelle vaan suorituspaikalle käytettäväksi yleiskustannuksiin. Rahoituksen tavoitteena on vahvistaa tutkimusorganisaatioiden edellytyksiä hakea kansainvälistä tutkimusrahoitusta. Tämän tavoitteen toteutumisen seuraamiseksi loppuraportissa kuvataan, miten rahoitus on edistänyt kansainvälistä yhteistyötä.

Rahoitusta ei voi käyttää taloudelliseen toimintaan (ks. 1.1). Rahoituksella on tilintarkastusvelvoite. Vastinrahoituksen saajan on varauduttava tarvittaessa osoittamaan, että vastinrahoitusta ei kohdistu sille osalle välillisiä kustannuksia, joihin on saatu komission tukea.

6. HENKILÖSTÖN PALKKAUS

Akatemian tutkimusmäärärahalla palkattavan henkilöstön tulee olla palvelussuhteessa suorituspaikkaansa. On suositeltavaa, että palvelussuhde kestää vähintään koko rahoituskauden ajan, ellei tutkimushankkeen tutkimussuunnitelman tai toimintasuunnitelman (yliopistojen profiloitumisen vahvistaminen) toteuttamiseen liittyvä erityinen syy edellytä lyhyempää palvelussuhdetta. Lyhytaikaisia tutkimus-, selvitys- tai muita tehtäviä voidaan toteuttaa myös ostopalveluina. Suorituspaikkoja suositellaan kirjaamaan syy työsopimukseen, miksi työsuhde on Akatemian suositusta lyhyempi.

Akatemian rahoituksella palkattavan henkilöstön palkkauksessa ja palvelussuhteen muissa ehdoissa noudatetaan suorituspaikassa voimassa olevia virka- tai työehtosopimuksia sekä muita määräyksiä palvelussuhteen ehdoista.

6.1 Akatemiaprofessorin ja akatemiatutkijan tehtävä

Akatemian myöntäessä rahoitusta akatemiaprofessorin tai akatemiatutkijan tehtävää varten tulee suorituspaikan käyttää tämä määräraha kyseisen tehtävän täyttämiseen. Suorituspaikan tulee ottaa akatemiaprofessori tai akatemiatutkija palvelukseensa vähintään rahoituskaudeksi.

Akatemiatutkijan ja akatemiaprofessorin tehtävien palkkojen kustannuslaskentaan sovelletaan lisäkustannusmallia. Näissä päätöksissä on laskettu yleiskustannuksiksi muiden kustannusten lisäksi 14,29 prosenttia, jolloin päätökseen sisältyy 12,5 prosentin yleiskustannusosuus.

Rahoituspäätöksiin sisältyy 28 prosentin suuruinen henkilösivukulu eikä Akatemia ota vastuuta mahdollisista muista työnantajakohtaisista kustannuksista. Työnantajan tulee kuitenkin huolehtia, että palkkaus ei jää jälkeen suorituspaikan yleisestä palkkakehityksestä.

Akatemiaprofessorin ja akatemiatutkijan tehtävä on tarkoitettu ainoastaan hakijan täysipäiväiseen tutkimustyöhön ja siihen liittyvään toimintaan. Akatemiaprofessorin tai akatemiatutkijan tehtävässä toimivalle ei saa maksaa palkkaa toisesta Akatemian rahoittamasta tutkimushankkeesta.

Akatemiaprofessoreilla ja akatemiatutkijoilla omaan tutkimustyöhön liittyvän opetuksen antaminen kuuluu työtehtäviin. Samalla on tärkeää, että muut, omaan tutkimustyöhön välittömästi kytkeytymättömät tehtävät eivät häiritse tutkimuksen tekemistä. Työtehtäviin sisältyy ilman erillistä korvausta annettavaa oman alan opetusta ja opinnäytetöiden ohjausta 5 prosenttia vuosityöajasta. Kaikkiaan opetustehtäviin ja muihin omaan tutkimustyöhön välittömästi kytkeytymättömiin tehtäviin saa käyttää enintään 10 prosenttia vuosityöajasta.

Akatemiaprofessorin palkka voi olla yhteisrahoitteinen. Tällöin hän on esimerkiksi voinut hakemuksessaan ilmoittaa, kuinka suuren osan vuosipalkastaan hän haki Akatemialta. Tilanne voi myös muuttua rahoituskauden aikana. Akatemiaprofessorin palkkaan voi käyttää Akatemian myöntämästä rahoituksesta 0–100 prosenttia. Katso tarkemmat ohjeet liitteestä 1. (11).

Akatemiaprofessorin tai akatemiatutkijan tehtävän suorituspaikka on Suomessa oleva organisaatio, jonka kautta tutkimusrahoituksen maksatus tapahtuu. Akatemiaprofessori tai akatemiatutkija voi kautensa aikana työskennellä eripituisia jaksoja esimerkiksi ulkomaisessa yliopistossa.

Akatemiatutkijan palkkaus voi olla myös yhteisrahoitteinen, silloin kun se on tutkijan uralla etenemisen kannalta tarkoituksenmukaista. Tällöin tutkijan palkkaukseen tulee suorituspaikan käyttää Akatemian myöntämästä rahoituksesta vähintään 70 prosenttia. Euroopan tutkimusneuvoston (ERC) rahoituksen saaneille vastaava osuus on 50 prosenttia. Loput palkasta voi tulla muista lähteistä. Tämä edellyttää, että muualta tuleva palkka on osoitettu tutkimustehtäviin tai muihin tutkijan uralla etenemistä tukeviin tehtäviin, kuten työskentelyyn yliopiston urajärjestelmässä¹. Tämän kautta vapautuvaa Akatemian palkkarahaa voi käyttää erikseen perusteltaviin muihin tutkimuskuluihin.

Akatemiatutkijan on tehtävä muutoshakemus Akatemian verkkoasioinnissa, jos hän aikoo nostaa palkkaa muusta rahoituslähteestä. Perusteluissa on kuvattava lyhyesti, mistä muu palkanosa tulee ja mikä sen suuruus on. Katso tarkemmat ohjeet liitteestä 1 (10). Jos perusteet täyttyvät, Akatemia antaa akatemiatutkijalle hyväksynnän asiassa. Tämän jälkeen akatemiatutkijan tehtävän rahoituspäätökseen merkitty suorituspaikka voi lähettää Akatemiaan maksatuspyyntönsä muuttuneen palkkauksen mukaisesti (ks. 4. Rahoituksen maksatus).

Jos akatemiatutkijan tehtävän saanut henkilö jää perhevapaalle, on asiasta ilmoitettava välittömästi Akatemiaan joko ottamalla yhteyttä rahoituspäätöksen esittelijään tai ilmoittamalla lisätietoja verkkoasioinnin kautta kohdassa Omat hakemukset > Päätetyt > Anna lisätietoja. Jos akatemiatutkija hakee pidennystä rahoituskauteen äitiys-, isyys-, vanhempain- tai hoitovapaan perusteella, hän jättää muutoshakemuksen Akatemian verkkoasioinnin kautta kohdassa Omat hakemukset > Päätetyt > Tee muutoshakemus. Katso tarkemmat ohjeet liitteestä 1 (2).

¹ Urajärjestely, jossa yliopisto sitoutuu arviointimenettelyn perusteella vakinaistamaan tutkijan hänen edettyään tietylle tasolle.

Jos akatemiaturkijan tehtävän saanut henkilö ei jatka tehtävässään, on asiasta ilmoitettava välittömästi Akatemiaan ja rahoituksesta luovutaan jättämällä muutoshakemus Akatemian verkkoasiointiin. Vastuullinen johtaja jättää muutoshakemuksen Akatemian verkkoasioinnin kautta kohdassa Omat hakemukset > Päätetyt > Tee muutoshakemus. Katso tarkemmin ohjeet liitteestä 1.

6.2 Tutkijatohtorin tehtävä

Tutkijatohtorin tehtävänä on esitetyn tutkimussuunnitelman mukainen täyspäiväinen tutkimustyö. Lisäksi Akatemia suosittelee, että tutkijatohtori ohjaa oman alansa opinnäytetöitä ja antaa oman erikoisalansa opetusta.

Tutkijatohtorin tehtävän rahoitus on tarkoitettu tutkijatohtorin 36 kuukauden palkkakustannuksiin. Palkkakustannukset määräytyvät suorituspaikan palkkausjärjestelmän mukaisesti. Tutkijatohtori on palvelussuhteessa rahoituskauden ajan suorituspaikkaansa. Tutkijatohtorin tehtävän suorituspaikka on Suomessa oleva organisaatio, jonka kautta tutkimusrahoituksen maksatus tapahtuu. Tutkijatohtori voi kautensa aikana työskennellä eripituisia jaksoja esimerkiksi ulkomaisessa yliopistossa.

Tutkijatohtorille on voitu myöntää lisäksi rahoitusta henkilökohtaisiin tutkimus- ja liikkuvuuskuluihin (ks. 5.3.4). Rahoituksesta ei saa maksaa muitten henkilöiden palkkaa tai palkkiota. Akatemian tutkijatohtorin tehtävässä toimivalle ei saa maksaa palkkaa toisesta Akatemian rahoittamasta tutkimushankkeesta.

Jos tutkijatohtorin tehtävän saanut henkilö jää perhevapaalle, on asiasta ilmoitettava välittömästi Akatemiaan joko ottamalla yhteyttä rahoituspäätöksen esittelijään tai ilmoittamalla lisätietoja verkkoasioinnin kautta kohdassa Omat hakemukset > Päätetyt > Anna lisätietoja. Jos tutkijatohtori hakee pidennystä rahoituskauteen äitiys-, isyys-, vanhempain- tai hoitovapaan perusteella, hän jättää muutoshakemuksen Akatemian verkkoasioinnin kautta kohdassa Omat hakemukset > Päätetyt > Tee muutoshakemus. Katso tarkemmat ohjeet liitteestä 1.

Jos tutkijatohtorin tehtävän saanut henkilö ei voi jatkaa tehtävässään esimerkiksi toiseen työtehtävään siirtymisen tai muun syyn vuoksi, on asiasta ilmoitettava välittömästi Akatemiaan ja rahoituksesta luovutaan jättämällä muutoshakemus. Vastuullinen johtaja jättää muutoshakemuksen Akatemian verkkoasioinnin kautta kohdassa Omat hakemukset > Päätetyt > Tee muutoshakemus. Katso tarkemmat ohjeet liitteestä 1.

6.3 Tutkimushankkeen vastuullisen johtajan palkkakustannukset

Lähtökohtana on, että tutkimushankerahoitus on tarkoitettu ensisijaisesti hankkeessa päätoimisesti ja kokoaikaisesti työskentelevien tutkijoiden palkkaukseen sekä hankkeen muihin kuluihin.

Tutkimushankkeen rahoitettaviksi kustannuksiksi voidaan sisällyttää kokonaiskustannusmallin mukaisesti vastuullisen johtajan palkkakuluja. Vastuullisen johtajan palkkakulu on tarkoitettu hankkeen johtamiseen. Palkkakulujen laskuttaminen edellyttää, että asia on mainittu hakemuksen kustannusarviossa ja tutkimussuunnitelmassa. Vastuullisen johtajan palkkakustannuksia on mahdollista rahoittaa nelivuotisessa tutkimushankkeessa korkeintaan puolitoista kuukautta vuodessa tehollista työaikaa vastaava määrä hankkeen kokonaiskustannuksista, ellei rahoituspäätöksessä ole todettu toisin.

Tämän lisäksi akatemiahankkeen vastuullisen johtajan palkkaukseen on voitu myöntää enintään vuoden rahoitus tutkimuksellisesti hyvin perustellusta syystä; tällainen voi olla myös ulkomailla tapahtuva työskentely, kotimaahan paluu sekä toiseen tutkimusorganisaatioon siirtyminen. Palkkauksella edistetään akatemiahankkeen toteutumismahdollisuuksia. Tästä on maininta päätösilmoituksen erityisehdossa.

Strategisen tutkimuksen rahoituksella voidaan maksaa palkkaa konsortion vastuullisille johtajille ja koordinaattorille koko hankkeen rahoituskauden ajan. Tämä palkkarahoitus ei voi kuitenkaan olla päällekkäistä muun Akatemian rahoituksesta maksettavan palkan kanssa.

6.4 Palkatun henkilöstön opetusmäärä

Akatemia suosittelee, että sen rahoittamat tohtorin tutkinnon suorittaneet tutkijat (ml. Akatemian tutkijatohtorin tehtävissä toimivat) antavat ilman eri korvausta 5 prosenttia työehtosopimuksen mukaisesta vuosityöajastaan omaan tutkimustyöhönsä liittyvää opetusta tai opinnäytetöiden ohjausta. Opetustehtäviin tai muihin omaan tutkimustyöhön välittömästi kytkeytymättömiin tehtäviin ei tulisi kuitenkaan käyttää yli 10 prosenttia vuosityöajasta.

Akatemia suosittelee, että jos Akatemian rahoittamat tutkijakoulutettavat antavat opetusta, sen tulee liittyä heidän omaan tutkimustyöhönsä ja olla enintään 5 prosenttia heidän vuosityöajastaan. Opetustyö ei saa viivästyttää väitöskirjatyötä.

7. AKATEMIAN RAHOITUKSELLA SUORITETTAVAT HANKINNAT

Rahoituksen saaja on velvollinen selvittämään, sovelletaanko Akatemian rahoittamassa tutkimushankkeessa suoritettavaan hankintaan lakia julkisista hankinnoista. Lisäksi vastuullisen johtajan on huolehdittava tarvittaessa siitä, että hankinta kilpailutetaan hankintalaissa säädettyjen menettelyjen mukaisesti.

7.1 Käyttöomaisuuden hallinta

Akatemian rahoituksella hankitut tarvikkeet, laitteet ja kirjallisuus jäävät suorituspaikan omistukseen ja hallintaan. Tutkimusinfrastruktuurien osalta voidaan eri osapuolten kesken sopia myös muusta menettelystä. Sopimus tehdään kirjallisesti ja siitä ilmoitetaan Akatemialle jo tutkimusinfrastruktuurirahoitusta haettaessa. Usean suorituspaikan yhteishankkeissa tulee osapuolten kesken kirjallisesti sopia tutkimusinfrastruktuurin käytöstä, omistussuhteista ja sijoituspaikasta, myös rahoituskauden jälkeisenä aikana.

Jos rahoituspäätökseen sisältyy laitehankinta, voidaan saatu hankinnan rahoitus käsitellä investointiavustuksena. Investointiavustus on voitu myöntää aineellisen tai aineettoman hyödykkeen hankintaan.

Jos rahoitus on myönnetty tiettyyn käyttötarkoitukseen käytettäväksi omaisuuden hankintaan tai perusparannukseen, omaisuutta ei saa pysyvästi käyttää muuhun kuin valtionavustuspäätöksessä määriteltyyn käyttötarkoitukseen. Akatemian myöntämää investointiavustusta ei voi käyttää

leasingsopimusten rahoittamiseen. Omaisuuden omistusoikeutta tai hallintaoikeutta ei saa luovuttaa toiselle omaisuuden käyttöaikana, jos tästä on määrätty valtionavustuspäätöksessä.

7.2 Avustuksella katettu hankintameno

Akatemia edellyttää, että poistoihin sovelletaan seuraavaa kirjanpitolautakunnan yleisohjetta: Kirjanpitolautakunnan yleisohjeessa 16.10.2007 suunnitelman mukaisista poistoista annetaan kirjausohje tilanteessa, jossa on kyse saadusta investointiavustuksesta. Yleisohjeen kappaleessa 2.5 tarkennetaan asiaa. Suorituspaikka kirjaa tällaisen käyttöomaisuushyödykkeen hankintaan saadun avustuksen vakiintuneen kirjanpitokäytännön mukaan menonsiirtona hankintamenon vähennykseksi. Tällöin poistolaskennassa poistopohjana pidetään saadulla avustuksella vähennettyä hankintamenon määrää. Taseen vastaavia koskevissa liitetiedoissa ilmoitetaan tällöin olennaisuuden periaatetta noudattaen kyseisen käyttöomaisuuden koko hankintameno ja siitä investointiavustuksella katettu määrä.

8. TUTKIMUSRAHOITUSPÄÄTÖKSEN MUUTTAMINEN

Jos Akatemian rahoituspäätöksen sisältöä tai rahoituksen käyttöä on tarvetta muuttaa ja muutokset ovat oleellisia, on niihin saatava etukäteen Akatemian hyväksyntä. Tarvittaessa Akatemia muuttaa rahoituspäätöstä hakemukseen perustuen.

Vastuullinen johtaja jättää muutoshakemuksen Akatemian verkkoasioinnin kautta kohdassa Omat hakemukset > Päätetyt > Tee muutoshakemus. Muutoshakemuksessa on oltava riittävät perustelut ja asian käsittelyn kannalta tarpeelliset tiedot. Muutoshakemukseen liitetään asiaa oleellisesti koskevat asiakirjat.

Katso yksityiskohtaiset muutoksen hakuohjeet liitteestä 1 ao. muutostyyppien kohdalta.

Akatemian hyväksyntää vaativia muutoksia ovat

- 1) uuden rahoituspäätöksen vuosierien muuttaminen (ks. luku 3.1)
- 2) rahoituskauden pidentäminen
- 3) lisämääräraha (eli kompensatio, lisäkustannusmallin mukainen päätös)
- 4) suorituspaikan vaihtaminen
- 5) tutkimusmäärärahasta luopuminen kokonaan (kun rahoitusta ei ole käytetty)
- 6) tutkimusmäärärahasta luopuminen kesken rahoituskauden (kun rahoitusta on käytetty)
- 7) vastuullisen johtajan vaihtaminen
- 8) päätöksen ehtojen tai käyttötarkoituksen muuttaminen tai tutkimussuunnitelman olennaiset muutokset
- 9) konsortion osahankkeiden rahoitusosuuksien muutos (ks. luku 3.2)
- 10) akatemiatutkijan tehtävän rahoituspäätöksen muutos yhteisrahoitteiseksi (ks. luku 6.1).

9. RAHOITUKSEN KÄYTÖN VALVONTA SEKÄ RAHOITUKSEN KESKEYTTÄMINEN JA TAKAISINPERINTÄ

Akatemialla on oikeus seurata ja valvoa myöntämänsä rahoituksen käyttöä sekä tarkastaa rahoituksen saajan taloutta ja toimintaa, jos se on tarpeen rahoituksen käytön valvonnassa. Akatemialla on myös oikeus tarkastaa tutkimustyön toteuttamista hankkeessa, sen tilinpitoa ja rahoituspäätöksen ehtojen noudattamista.

Suorituspaikka ja tutkimushankkeen vastuullinen johtaja ovat velvollisia antamaan tarkastuksen suorittajan käytettäväksi kaikki tarpeelliset tili- ja muut asiakirjat ja tiedot sekä avustamaan tarkastuksessa. Sekä suorituspaikan että tutkimushankkeen vastuullisen johtajan on pyynnöstä annettava muutenkin Akatemialle tietoja tutkimuksesta ja varojen käytöstä.

Vastuullisen johtajan ja suorituspaikan tulee viipymättä ilmoittaa Akatemialle tutkimusmäärärahan käyttöön vaikuttavista muutoksista kuten, jos tutkimussuunnitelman toteuttamiseen on saatu muuta rahoitusta tai tuloa. Jos muuta rahoitusta tai tuloja on enemmän kuin Akatemiaan jätetyn hakemuksen kustannusarviossa on esitetty, voi Akatemia velvoittaa suorituspaikkaa palauttamaan Akatemian rahoituksesta vastaavan osan, joka ylittää kustannusarvion.

Jos Akatemian myöntämä rahoitus hankkeelle on 100-prosenttista ja hanke saa tuloja esimerkiksi immateriaalioikeuksien perusteella, on 100 prosentin ylittävän tulon osuus palautettava Akatemialle tai vaihtoehtoisesti se vähennetään hyväksyttävistä kustannuksista.

Akatemia voi keskeyttää tai määrätä rahoituksen lopetettavaksi tai periä rahoituksen tai sen osan takaisin. Näin voidaan toimia, jos on perusteltua aihetta epäillä, että vastuullinen johtaja tai suorituspaikka on

- käyttänyt rahoitusta muuhun tarkoitukseen kuin se on myönnetty
- antanut sellaista väärää tai harhaanjohtavaa tietoa, joka olisi voinut vaikuttaa rahoituksen saantiin, määrään tai ehtoihin
- muuten rikkonut rahoituksen käyttämistä koskevia säännöksiä tai rahoituspäätöksen ehtoja.

Strategisen tutkimuksen neuvoston myöntämä rahoitus voidaan keskeyttää, jos hankkeelle asetetut tavoitteet eivät täyty.

Valtionavustuksen saajan tulee viipymättä palauttaa virheellisesti, liikaa tai ilmeisen perusteettomasti saamansa rahoitus tai sen osa Suomen Akatemian pankkitilille.

OP YRITYSPANKKI OYJ

IBAN: FI22 5000 0121 5007 70

BIC: OKOYFIHH

SWIFT: OP CORPORATE BANK PLC HELSINKI FINLAND

Palautuksessa tulee mainita Akatemian päätösnumero. Jos palautettava määrä on enintään 10 euroa, sitä ei tarvitse palauttaa. Valtionavustuksen palauttamisesta ja takaisinperinnästä on säädetty valtionavustuslain 5. luvussa.

Palautettavan ja takaisin perittävän avustuksen korko

Valtionavustuksen saajan on maksettava palautettavalle tai takaisinperittävälle määrälle valtionavustuksen maksupäivästä korkolain (633/1982) 3 §:n 2 momentin mukaista vuotuista korkoa lisättynä kolmella prosenttiyksiköllä. Jos takaisin perittävää avustusta ei ole maksettu takaisin Akatemian asettamaan eräpäivään mennessä, sille on maksettava vuotuista viivästyskorkoa korkolain (633/1982) 4 §:n mukaan. Vuotuinen viite- ja viivästyskorko löytyy Suomen Pankin verkkosivulta www.suomenpankki.fi.

10. IMMATERIAALIOIKEUDET ELI HENKISEN OMAISUUDEN LAINSUOJA

Immateriaalioikeuksia tai aineettomia oikeuksia ovat muun muassa tekijänoikeus, patenttioikeus, tavaramerkkioikeus, hyödyllisyysmallioikeus, mallioikeus, toiminimioikeus, integroitujen piirien ja piirimallien suoja sekä kasvinjalostajan oikeus. Immateriaalioikeudet ovat rakenteeltaan omistusoikeuden kaltaisia yksinoikeuksia. Ne suojaavat joko luovaa toimintaa (esimerkiksi tekijänoikeus ja patenttioikeus) tai kaupallisia tunnusmerkkejä (esimerkiksi tavaramerkkioikeus ja toiminimioikeus).

Akatemia kehottaa rahoituksen saajia sopimaan kirjallisesti rahoitettavan hankkeen tulosten omistus- ja käyttöoikeuksista hankkeen kaikkien osapuolten kesken mahdollisimman pian rahoituspäätöksen jälkeen. Samoin osapuolten tulisi hankkeen käynnistyessä sopia hankkeen käyttämien aineistojen omistus- ja käyttöoikeuksista. Jos hankkeessa tehdään yhteistyötä yritysten kanssa, katso kohta 10.1.

Niissä tutkimuksen suorituspaikoissa, joihin sovelletaan korkeakoulueksintölakia, katsotaan Akatemian rahoittama tutkimus korkeakoulueksintölain tarkoittamaksi sopimustutkimukseksi. Sen mukaan korkeakoululla on ensisijainen oikeus tutkimuksessa syntyneisiin keksintöihin. Muissa suorituspaikoissa sovelletaan lakia oikeudesta työntekijän tekemiin keksintöihin.

10.1 Yhteistyö yritysten kanssa

Jos Akatemian rahoittamassa hankkeessa tehdään yhteistyötä yritysten kanssa, edellytetään että

- yhteistyön tuloksia, jotka eivät johda immateriaalioikeuksiin, voidaan levittää laajasti ja kaikki tutkimusorganisaatioiden tai -infrastruktuurien toiminnasta mahdollisesti syntyvät immateriaalioikeudet kohdennetaan kyseisille yhteisöille TAI
- hankkeesta mahdollisesti syntyvät immateriaalioikeudet ja niihin liittyvät käyttöoikeudet jaetaan yhteistyökumppaneiden kesken tavalla, joka vastaa niiden työmäärää, panoksia ja etuja TAI
- tutkimusorganisaatiot tai -infrastruktuurit saavat markkinahintaa vastaavan korvauksen niiden toiminnasta syntyvistä ja osallistuville yrityksille myönnettävistä immateriaalioikeuksista tai immateriaalioikeuksista, joihin osallistuvat yritykset saavat käyttöoikeudet. Tästä korvauksesta

voidaan vähentää sen mahdollisen rahallisen ja muun osuuden absoluuttinen arvo, jonka hankkeeseen osallistuvat yritykset antavat niitä kustannuksia varten, jotka aiheutuvat immateriaalioikeuksiin johtaneesta tutkimusorganisaatioiden tai -infrastruktuurien toiminnasta.

Silloin kun Akatemian rahoittamassa hankkeessa tehdään yhteistyötä yritysten kanssa, on edellytyksenä, että hankkeen kustannusten, riskien ja tulosten jakautumisesta, tulosten levittämisestä ja immateriaalioikeuksien käytöstä ja jakamisesta sovitaan kirjallisesti ennen hankkeen aloittamista.

11. VASTUULLINEN TIEDE

11.1 Tutkimusetiikka

Akatemia edellyttää, että kaikessa sen rahoittamassa tutkimuksessa noudatetaan Tutkimuseettisen neuvottelukunnan ohjeita *Hyvä tieteellinen käytäntö ja sen loukkausepäilyjen käsittelyminen Suomessa* (www.tenk.fi). Lisäksi Akatemia edellyttää ALLEAn (All European Academies) [The European Code of Conduct for Research Integrity](#) -ohjeiston noudattamista kansainvälisessä yhteistyössä.

Ensisijainen vastuu hyvän tieteellisen käytännön noudattamisesta kuuluu jokaiselle tutkijalle ja tutkimusryhmälle, mutta myös tutkimusyksikön johtajalle sekä tutkimusta harjoittavien organisaatioiden johdolle. Hyvän tieteellisen käytännön lisäksi tiedeyhteisön ja tutkijan itsensä tulee ottaa huomioon voimassa oleva lainsäädäntö.

Suorituspaikka sitoutuu toimittamaan tutkinnan loppuraportin Akatemian kirjaamoon, jos Akatemian rahoitusta saaneen hankkeen vastuullisen johtajan tai tutkijan toimista on tehty tutkinta hyvän tieteellisen käytännön loukkaamisesta.

Jos Akatemiasta rahoitusta hakevan tutkijan on kolmen edellisen vuoden aikana todettu syyllistyneen tutkimusvilppiin, Akatemian hallintovirasto jättää hakemuksen tutkimatta. Jos tieto vilpistä tulee rahoituskauden aikana, kolmen vuoden määräaikaa pidennetään jäljellä olevan rahoituskauden pituudella. Jos vilppipäätökseen tehty valitus tuottaa vapauttavan päätöksen, tutkijan tekemät uudet rahoitushakemukset käsitellään normaalisti.

11.2 Julkaiseminen, aineistot ja avoin tiede

Akatemian rahoituksella tuotettujen tulosten tulee olla julkisia.

Akatemian tutkimusrahoituksella tai tutkimusinfrastruktuurirahoituksen avulla tuotetuissa tieteellisissä julkaisuissa ja tutkimusaineistoissa tulee aina mainita, että tutkimus on toteutettu Akatemian rahoituksella. Lisäksi tulee mainita Akatemian rahoituspäätöksen numero.

Akatemia edellyttää rahoittamiltaan hankkeilta sitoutumista julkaisujen avoimeen saatavuuteen sekä kehottaa hankkeita avaamaan tutkimusaineistonsa ja -menetelmänsä. Tavoitteena on, että tutkimuksen tuottamat ja hyödyntämät julkaisut, tiedot ja aineistot, niiden metatiedot sekä käytetyt menetelmät ovat

helposti saatavilla jatkokäyttöä varten. Tieteen avoimuutta tulee edistää tutkimuseettisiä periaatteita noudattaen ja oikeudellista toimintaympäristöä kunnioittaen.

Strategisen tutkimuksen rahoituksella tehdyissä julkaisuissa on aina mainittava rahoituspäätöksen numeron lisäksi se, että tutkimus on toteutettu Akatemian yhteydessä toimivan strategisen tutkimuksen neuvoston rahoituksella.

11.2.1 Avoin julkaiseminen

Akatemia edellyttää rahoittamiaan tutkijoita avaamaan Akatemian rahoituksella tuotetut tutkimustulokset esimerkiksi rinnakkaistallentamalla tieteelliset julkaisut avoimuutta tukevaan julkaisuarkistoon, sopivaan tietokantaan tai julkaisemalla tulokset tieteellisesti korkeatasoisessa ja avoimuutta edistävässä julkaisukanavassa. Edellytys koskee erityisesti tieteellisiä vertaisarvioituja artikkeleita. Akatemia siis suosittelee avointa julkaisemista vihreän tai kultaisen mallin mukaisesti.

Vihreässä mallissa artikkeli julkaistaan tilausmaksullisessa tieteellisessä lehdessä ja tallennetaan rinnakkain avoimesti saatavaksi sähköiseen julkaisuarkistoon. Akatemia sallii kansainvälisten rahoittajien käytäntöjen mukaisen karensiajan, joka on korkeintaan kuusi kuukautta, paitsi humanistisille ja yhteiskuntatieteellisille aloille joilla se on korkeintaan 12 kuukautta².

Kultaisessa mallissa artikkeli julkaistaan suoraan avoimesti open access -julkaisussa, jolloin julkaisija vastaa artikkelin avoimesta saatavuudesta ja jossa artikkeli on heti kaikkien käytettävissä. Usein kustantaja kerää kirjoittajamaksun, jonka voi kattaa hankkeen rahoituksesta.

Hybridimalli on tilausmaksullisen ja maksuttoman käytön yhdistelmä. Kirjoittaja voi maksamalla kustantajan määrittelemän kirjoittajamaksun avata artikkelinsa avoimesti saataville. Muilta osin lehti on käytettävissä vain tilausmaksun maksaneille lukijoille. Kustantaja kerää tuloja tällöin sekä kirjoittajilta että lukijoilta. Hybridijulkaiseminen on vain välivaiheen ratkaisu ja osa siirtymäkaudesta matkalla täysin avoimeen julkaisemiseen. Myös hybridimallisen julkaisun kuluja voi kattaa Akatemian myöntämästä rahoituksesta.

Akatemia seuraa tiiviisti tulevana vuosina avoimen julkaisemisen kehitystä ja kustannuksia. Linjauksia tarkennetaan sitä mukaa, kun toimintatavat edistyvät ja julkaisukäytännöt kehittyvät.

11.2.2 Aineistojen avaaminen

Akatemian tutkimushankkeiden ja tutkimusinfrastruktuurirahoituksen avulla tuotetut tutkimusaineistot tulee avata mahdollisimman pian tutkimustulosten julkaisemisen jälkeen. Tämä edellyttää, että tutkimuksen suorituspaikat huolehtivat tarvittavasta opastuksesta ja tallennusinfrastruktuurin käyttömahdollisuudesta.

² European Commission background note on open access to publications and data in Horizon 2020.
http://ec.europa.eu/research/science-society/document_library/pdf_06/background-paper-open-access-october-2012_en.pdf

Aineistoilla on erilaisia julkisuuden asteita vaihdellen kaikille täysin avoimesta salassa pidettävään. Aineiston julkaisijan on varmistettava, ettei julkaiseminen ole viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain, tietosuojalainsäädännön tai tekijänoikeuslain vastaista. Avattaessa aineistoa sen lisensoinnista on huolehdittava.

Akatemian rahoittamien hankkeiden vastuullisten johtajien tulee tallettaa ja avata hankkeidensa tutkimusaineistot oman tieteenalansa kannalta tärkeässä kansallisessa tai kansainvälisessä arkistossa tai tallennuspalvelussa. Jos tutkimusaineistoa ei voi avata jatkokäytettäväksi, sen metadata on kuitenkin tallennettava kansalliseen tai kansainväliseen hakupalveluun.

Tutkimusaineistojen säilyttämisen ja avaamisen kulut katsotaan kuuluvan tutkimushankkeen isäntäorganisaation yleiskustannuksiin, mutta niitä voidaan myös perustellusti hyväksyä Akatemian tutkimusrahoituksesta katettaviksi tutkimuskuluiksi. Ks. 5.3.

Lisätietoja avoimista julkaisutavoista, tutkimusaineistojen avaamisesta ja arkistoista tai tallennuspalveluista on Akatemian verkkosivuilla kohdassa [Avoin tiede](#).

11.3 Kestävän kehityksen periaatteiden huomioonottaminen

Suomen Akatemia edellyttää kestävän kehityksen periaatteiden huomioimista rahoittamissaan hankkeissa osana hyvää tieteellistä käytäntöä.

12. RAPORTOINTI

Jokaisesta Akatemian rahoituspäätöksestä on raportoitava Akatemialle. Tieteellisen tutkimusraportin jättää hankkeen vastuullinen johtaja ja varainkäytön seuranta tapahtuu Akatemian tietojärjestelmien kautta. Nämä tiedot yhdistetään toisiinsa, jolloin rahan käyttö ja sillä tuotetut tulokset ovat vertailtavissa. Yliopistojen profiloitumisen vahvistamisen, ja strategisen tutkimuksen neuvoston rahoituksen raportoinnista Akatemia ohjeistaa erikseen.

12.1 Tieteellinen tutkimusraportti

Vastuullisen johtajan tulee laatia ja lähettää Akatemiaan tieteellinen tutkimusraportti viimeistään rahoituskauden päättymistä seuraavan vuoden kesäkuun 1. päivänä. Jos Suomen Akatemiasta haetaan rahoitusta päätöksessä mainitun rahoituskauden voimassaoloaikana tai rahoituskauden päättymisen jälkeen, mutta kuitenkin ennen tutkimusraportin toimittamista, tulee hakijan jättää edistymisraportti jokaisesta raporttoimattomasta päätöksestä uuden hakemuksen liitteenä. Edistymisraportti ei korvaa tutkimusraporttia. Raportoinnista on annettu erikseen ohjeet verkkosivuilla kohdassa [Raportointi](#). Joissakin rahoitusmuodoissa on yleisten raportointiohjeiden lisäksi omia raportointia koskevia ohjeita. Tieteelliset tutkimusraportit ovat lähtökohtaisesti julkisia asiakirjoja.

Konsortion vastuullinen johtaja jättää tieteellisen raportin koko konsortion puolesta kaikkien osahankkeiden rahoituskausien päättyttyä.

12.2 Tilintarkastuskertomus

Jos *akatemiaohjelmahankkeen* rahoituspäätöksessä ilmoitettu Akatemian myöntämän rahoituksen (yksittäinen päätös tai konsortio yhteensä) kokonaissumma ylittää 1 000 000 euroa, toimittaa hankkeen vastuullinen johtaja Akatemialle tilintarkastuskertomuksen tutkimusrahoituksen käytöstä hankkeessa. *Tutkimusinfrastruktuurirahoitusta* saanut suorituspaikka ja vastuullinen johtaja toimittavat yhteistyössä Akatemialle tilintarkastuskertomuksen tutkimusrahoituksen käytöstä hankkeessa.

Kaikki *EU-hankkeiden vastinrahoitukseen suorituspaikoille myönnetty rahoitus, strategisen tutkimuksen rahoitus* sekä *yliopistojen profiloitumisen vahvistamiseen* liittyvät rahoituspäätökset ovat tilintarkastusveloitteen piirissä riippumatta myönnetystä kokonaissummasta.

Tilintarkastuskertomus toimitetaan kolmen kuukauden kuluessa rahoituskauden päättymisestä Akatemian kirjaamoon.

Tilintarkastuskertomus voidaan kuitenkin myös tarvittaessa pyytää erikseen. Lisäksi Akatemia voi teettää hankkeille otantaan perustuvan tilintarkastuksen oman vuosittaisen tarkastussuunnitelmansa mukaisesti.

13. ERÄITÄ TUTKIMUSRAHOITUKSEEN SOVELLETTAVIA SÄÄDÖKSIÄ

Tutkimusmäärärahan käytössä, maksamisessa ja siihen liittyvässä valvonnassa noudatetaan mm.

- valtionavustuslakia
- valtion talousarviosta annettua lakia ja asetusta
- julkisista hankinnoista säädettyä lakia ja asetusta
- valtion talousarviota ja sen soveltamismääräyksiä
- muita valtion varojen käyttöä koskevia yleisiä säännöksiä ja määräyksiä.

Suorituspaikassa noudatetaan voimassa olevia sisäisiä sääntöjä, määräyksiä tai ohjeita, jos ne eivät ole ristiriidassa Akatemian määäämien ehtojen kanssa.

LIITE 1: Ohje muutoshakemusten tekemisestä rahoituspäätöksiin

(1) Uuden rahoituspäätöksen vuosierien muuttaminen

Muutoksen kuvaus	Vuosierien muutosta voi hakea, kun hankkeen vastuullinen johtaja ei voi sitoutua päätöksen vuosieräjakoon. Muutoksen tulee olla suuruusluokaltaan merkittävä.
Muutoshakemuksen tekeminen Akatemian verkkoasioinnissa	1) Täytä perustelut muutokselle hakemuksen vapaakenttään. 2) Täytä muutettu kustannusarvio ”Uusi kustannusarvio” -välilehdelle.
Hakemukseen tarvittavat liitteet	Ei liitteitä
Missä rahoituspäätöksissä muutos on mahdollinen?	Kokonaiskustannusmallin mukaisissa päätöksissä ja liikkuvuusapurahoissa. Vuosierien muuttaminen ei kuitenkaan ole mahdollista yliopistojen profiloitumisen vahvistamisessa.
Milloin voi hakea?	Hakemuksen voi tehdä ennen rahoituksen vastaanottamisen hyväksymistä kuuden viikon kuluessa päätöksestä, ellei päätösilmoituksen erityisehdossa sanota toisin.
Tarvitaanko suorituspaikan sähköinen hyväksyntä muutospäätöksen jälkeen?	Kyllä
Muutoshakemuksessa huomioitavaa	Muutosehdotus ei saa ylittää Akatemian hankkeelle myöntämää kokonaissummaa. Päätöksessä ilmoitetun kustannusarvion menolajit ovat ohjeellisia ja niistä poikkeaminen on sallittua, jos se tukee esitetyn tutkimussuunnitelman toteuttamista. Merkittävissä poikkeamisissa on syytä olla yhteydessä päätöksen esittelijään. Tarvittaessa Akatemia kuulee suorituspaikkaa tai muuta asianosaista ennen päätöksen tekemistä. Menettely muutoshakemuksen käsittelyssä saattaa poiketa tässä esitetystä, jos hallintolaki tai muu lainsäädäntö edellyttää sitä.
Muutosta hakee hankkeen vastuullinen johtaja Suomen Akatemian verkkoasioinnin kautta. Erityistapauksissa muutosta voi hakea suorituspaikka tai muu hallintolain mukainen asianosainen.	

(2) Rahoituskauden pidentäminen

Muutoksen kuvaus	Rahoituskauden pidennystä voi hakea hankkeessa työskentelevän tutkijan äitiys-, isyys-, vanhempain- tai hoitovapaan taikka varusmies- tai siviilipalvelun johdosta. Lisäksi rahoituskautta voi pidentää muusta erityisestä syystä, esim. pitkäaikaisen sairauden vuoksi.
Muutoshakemuksen tekeminen Akatemian verkkoasioinnissa	1) Täytä perustelut muutokselle hakemuksen vapaakenttään. 2) Täytä rahoituskauden uusi päättymispäivä ”Uusi kustannusarvio” -välilehdelle. Päivitä myös kustannukset vastaamaan uutta rahoituskautta. Muutosehdotus ei saa ylittää Akatemian hankkeelle myöntämää kokonaissummaa tai rahoitusosuutta.

Hakemukseen tarvittavat liitteet	1) Työstävapautuspäätös Liitä hakemukseen kopio työnantajan työstävapautuspäätöksestä tai muu työnantajan todistus poissaolosta. Liitteestä on käytävä ilmi poissaolon ajankohdat.
Missä rahoituspäätöksessä muutos on mahdollinen?	Kaikissa päätöksissä, ellei päätöksen erityisehdoissa ole asetettu rajoituksia. Rahoituskauden pidentäminen ei kuitenkaan ole mahdollista eikä yliopistojen profiloitumisen vahvistamisessa.
Milloin voi hakea?	Viimeistään kaksi kuukautta ennen rahoituskauden päättymistä.
Tarvitaanko suorituspaikan sähköinen hyväksyntä muutospäätöksen jälkeen?	Ei
Muutoshakemuksessa huomioitavaa	Edellytyksenä on, ettei tutkijalle ole otettu sijaista ja henkilö palaa työskentelemään saman rahoituspäätöksen hankkeeseen. Hoitovapaan (myös osittaisen) osalta pidennys on enintään yksi vuosi/lapsi. Jos konsortion osahankkeen rahoituskautta pidennetään, sillä saattaa olla vaikutusta konsortion raportointiajankohtaan. Rahoituksen käyttämättä jääminen ei ole peruste rahoituskauden pidentämiselle. Tarvittaessa Akatemia kuulee suorituspaikkaa tai muuta asianosaista ennen päätöksen tekemistä. Menettely muutoshakemuksen käsittelyssä saattaa poiketa tässä esitetystä, jos hallintolaki tai muu lainsäädäntö edellyttää sitä.
Muutosta hakee hankkeen vastuullinen johtaja Suomen Akatemian verkkoasiointin kautta. Erityistapauksissa muutosta voi hakea suorituspaikka tai muu hallintolain mukainen asianosainen.	

(3) Lisämääräraha (eli kompensatio)

Muutoksen kuvaus	Hankkeelle voi hakea <u>lisärahoitusta</u> tutkijan äitiysvapaan tai pitkäaikaisen sairauden takia. Lisärahoitus on tarkoitettu sijaisen palkkaamiseen.
Muutoshakemuksen tekeminen Akatemian verkkoasiointinissa	1) Täytä perustelut muutokselle hakemuksen vapaakenttään. 2) Täytä lisämäärärahahakemus ”kustannusarvio” -välilehdelle. Rahoituskausi voi alkaa aikaisintaan muutoshakemuksen jättämispäivästä ja päättyy muutospäätöksen myöntövuoden 31.12. mennessä.
Hakemukseen tarvittavat liitteet	1) Palkkatodistus Liitä hakemukseen kopio työnantajan täyttämästä palkkatodistuksesta, josta käyvät ilmi äitiysvapaasta tai sairaudesta hankkeelle aiheutuneet lisäkustannukset.
Missä rahoitusmuodossa muutos on mahdollinen?	Lisäkustannusmallin mukaisissa päätöksissä (kuten akatemiaprofessorin tehtävä, akatemiaturkijan tehtävä)

Milloin voi hakea?	Viimeistään kaksi kuukautta ennen rahoituskauden päättymistä
Tarvitaanko suorituspaikan sähköinen hyväksyntä muutospäätöksen jälkeen?	Kyllä
Muutoshakemuksessa huomioitavaa	Jos tutkijan tehtävään haetaan rahoituskauden pidentämistä, tulee se tehdä omana hakemuksenaan ennen lisämääräraahakemusta. Tarvittaessa Akatemia kuulee suorituspaikkaa tai muuta asianosaista ennen päätöksen tekemistä. Menettely muutoshakemuksen käsittelyssä saattaa poiketa tässä esitetystä, jos hallintolaki tai muu lainsäädäntö edellyttää sitä.
Muutosta hakee hankkeen vastuullinen johtaja Suomen Akatemian verkkoasioinnin kautta. Erityistapauksissa muutosta voi hakea suorituspaikka tai muu hallintolain mukainen asianosainen.	

(4) Suorituspaikan vaihtaminen

Muutoksen kuvaus	Suorituspaikan vaihtamista voi hakea, kun tutkimuksen vastuullinen johtaja siirtyy työskentelemään toiseen suorituspaikkaan kesken rahoituskauden.
Muutoshakemuksen tekeminen Akatemian verkkoasioinnissa	1) Valitse onko hankkeen rahoitusta käytetty alkuperäisessä suorituspaikassa (kyllä/ei). 2) Täytä perustelut muutokselle hakemuksen vapaakenttään. 3) Täytä ”Toteutuneet kustannukset” -välilehdelle alkuperäisessä suorituspaikassa toteutuneet kustannukset. Arvioi myös kustannukset, jotka laskutetaan viimeisellä maksatuskaudella. 4) Täytä ”Uusi kustannusarvio” -välilehdelle uuteen suorituspaikkaan siirtyvän rahoituksen kustannusarvio. Lomakkeen yläkulmassa on painike, josta voit kopioida jäljellä olevat kustannukset. Toteutuneiden kustannusten ja uuden kustannusarvion yhteenlaskettu summa ei saa ylittää alkuperäisessä päätöksessä mainittua Akatemian myöntämää rahoitussummaa. Laskurin jäljellä oleva osuus pitää olla 0, muuten hakemusta ei voi jättää. Yleis- ja henkilösivukustannuskertoimet voidaan päivittää uuden suorituspaikan mukaisiksi. Jos uuden suorituspaikan kertoimet ovat alhaisemmat kuin päätöksessä eikä kertoimia ole muutettu, suorituspaikan on kuitenkin tehtävä maksatuspyynnöt Akatemiaan kirjanpidon mukaisten alempien kertoimien mukaan. Vastuullisen johtajan on varmistettava uuden suorituspaikan kanssa, että rahoitus riittää tutkimussuunnitelman toteuttamiseen uudessa suorituspaikassa.
Hakemukseen tarvittavat liitteet	1) Alkuperäisen suorituspaikan suostumus Liitä hakemukseen vapaamuotoinen kirje, jossa on alkuperäisen suorituspaikan suostumus suorituspaikan vaihtamiseen. 2) Uuden suorituspaikan sitoumus Liitä hakemukseen toinen vapaamuotoinen kirje, jossa uusi suorituspaikka

	sitoutuu hankkeen hallinnointiin ja rahoitukseen sekä noudattamaan Akatemian asettamia rahoituksen käyttöön liittyviä ehtoja.
Missä rahoitusmuodossa muutos on mahdollinen?	Kaikissa päätöksissä paitsi yliopistojen profiloitumisen vahvistaminen.
Milloin voi hakea?	Päätöksenteon jälkeen ennen rahoituskauden alkua ja hankkeen rahoituskauden aikana.
Tarvitaanko suorituspaikan sähköinen hyväksyntä muutospäätöksen jälkeen?	Ei (alkuperäinen suorituspaikka) Kyllä (uusi suorituspaikka)
Muutoshakemuksessa huomioitavaa	Oman yliopiston sisällä laitoksen tms. vaihto ei ole suorituspaikan vaihdos. Kyseinen muutos on suorituspaikan sisäinen asia. Ilmoita laitoksen vaihtaminen Akatemian kirjaamoon. Akatemia päivittää tiedon teknisenä korjauksena verkkoasiointiin. Vaikka suorituspaikan sisällä uudella laitoksella olisi eri kertoimet kuin alkuperäisellä laitoksella, ei kustannuskertomia muuteta. Jos uuden laitoksen kertoimet ovat alhaisemmat kuin päätöksessä, suorituspaikan on tehtävä maksatuspyynnöt Akatemiaan oman kirjanpitoinsa mukaisten alempien kertoimien mukaan. Jos rahoitusta on käytetty, muutosta ei voi tehdä kesken rahoituksen maksatuskautta. Tutkimuksen suorituspaikan muutos tulee ajoittaa seuraavan maksatuskauden alkuun. Suorituspaikan vaihdos on mahdollinen 1.1., 1.5. tai 1.9. alkaen. Muutoshakemuksen voi kuitenkin jättää aiemmin. Päätös suorituspaikan vaihtamisesta tehdään jälkikäteen vasta, kun rahoituspäätöstä koskeva alkuperäisen suorituspaikan viimeinen maksatuspyyntö on toimitettu Akatemiaan ja se on maksettu. Ennakko ei ole rahoituksen käyttöä, koska päättyvän hankkeen ennakko palautetaan Akatemiaan. Ota tarvittaessa yhteyttä Akatemiaan lisätietojen saamiseksi. Tarvittaessa Akatemia kuulee suorituspaikkaa tai muuta asianosaista ennen päätöksen tekemistä. Menettely muutoshakemuksen käsittelyssä saattaa poiketa tässä esitetystä, jos hallintolaki tai muu lainsäädäntö edellyttää sitä.
Muutosta hakee hankkeen vastuullinen johtaja Suomen Akatemian verkkoasiointin kautta. Erityistapauksissa muutosta voi hakea suorituspaikka tai muu hallintolain mukainen asianosainen.	

(5) Tutkimusmäärärahasta luopuminen kokonaan

Muutoksen kuvaus	Tutkimusmäärärahasta (ml. tutkijatehtävän palkkaus) luopumista kokonaan haetaan, kun myönnettyä rahoitusta ei oteta vastaan tai määrärahasta luovutaan ennen rahoituksen käyttöä. Asiasta on ilmoitettava välittömästi Akatemiaan.
Muutoshakemuksen tekeminen Akatemian verkkoasiointissa	Täytä perustelut muutokselle hakemuksen vapaakenttään.
Hakemukseen tarvittavat liitteet	Ei liitteitä

Missä rahoitusmuodossa muutos on mahdollinen?	Kaikissa päätöksissä
Milloin voi hakea?	Ennen rahoituskauden alkua päätösvuoden aikana
Tarvitaanko suorituspaikan sähköinen hyväksyntä muutospäätöksen jälkeen?	Ei
Muutoshakemuksessa huomioitavaa	Tarvittaessa Akatemia kuulee suorituspaikkaa tai muuta asianosaista ennen päätöksen tekemistä. Menettely muutoshakemuksen käsittelyssä saattaa poiketa tässä esitetystä, jos hallintolaki tai muu lainsäädäntö edellyttää sitä. Ennakko ei ole rahoituksen käyttöä, koska päättyvän hankkeen ennakko palautetaan Akatemiaan.
Muutosta hakee hankkeen vastuullinen johtaja Suomen Akatemian verkkoasioinnin kautta. Erityistapauksissa muutosta voi hakea suorituspaikka tai muu hallintolain mukainen asianosainen.	

(6) Tutkimusmäärärahasta luopuminen kesken rahoituskauden

Muutoksen kuvaus	Tutkimusmäärärahasta luopumista haetaan, kun määrärahasta luovutaan kesken rahoituskauden. Jos tutkijantehtävän saanut henkilö ei voi jatkaa tehtävässään esimerkiksi toiseen työtehtävään siirtymisen tai muun syyn vuoksi, on asiasta ilmoitettava välittömästi Akatemiaan ja rahoituksesta luovuttava.
Muutoshakemuksen tekeminen Akatemian verkkoasioinnissa	1) Täytä perustelut muutokselle hakemuksen vapaakenttään. 2) Täytä rahoituskauden uusi päättymispäivämäärä ”Toteutuneet kustannukset” -välilehdelle. Täytä myös hankkeen toteutuneet kustannukset. Arvioi ne kustannukset, jotka laskutetaan viimeisellä maksatuskaudella.
Hakemukseen tarvittavat liitteet	1) Selvitys toteutuneista kustannuksista. Liitä hakemukseen taloushallinnon antama selvitys hankkeen toteutuneista kustannuksista.
Missä rahoitusmuodossa muutos on mahdollinen?	Kaikissa päätöksissä
Milloin voi hakea?	Hankkeen rahoituskauden aikana
Tarvitaanko suorituspaikan sähköinen hyväksyntä muutospäätöksen jälkeen?	Ei
Muutoshakemuksessa huomioitavaa	Tarvittaessa Akatemia kuulee suorituspaikkaa tai muuta asianosaista ennen päätöksen tekemistä. Menettely muutoshakemuksen käsittelyssä saattaa poiketa tässä esitetystä, jos hallintolaki tai muu lainsäädäntö edellyttää sitä. Ennakko ei ole rahoituksen käyttöä, koska päättyvän hankkeen ennakko palautetaan Akatemiaan.

Muutosta hakee hankkeen vastuullinen johtaja Suomen Akatemian verkkoasioinnin kautta. Erityistapauksissa muutosta voi hakea suorituspaikka tai muu hallintolain mukainen asianosainen.

(7) Vastuullisen johtajan vaihtaminen

Muutoksen kuvaus	Vastuullisen johtajan vaihtamista voi hakea poikkeuksellisesti ja perustellusta syystä.
Muutoshakemuksen tekeminen Akatemian verkkoasioinnissa	Täytä perustelut muutokselle hakemuksen vapaakenttään.
Hakemukseen tarvittavat liitteet	- Entisen ja uuden vastuullisen johtajan allekirjoittama perustelu sekä suorituspaikan suostumus Liitä hakemukseen vapaamuotoinen kirje, jossa on entisen ja uuden vastuullisen johtajan allekirjoittama perustelu muutokselle ja suorituspaikan suostumus vastuullisen johtajan vaihtamiseen. - Uuden vastuullisen johtajan julkaisuluettelo ja ansioluettelo Liitä hakemukseen uuden vastuullisen johtajan julkaisuluettelo ja ansioluettelo.
Missä rahoitusmuodossa muutos on mahdollinen?	Kaikissa muissa päätöksissä paitsi henkilökohtaiseen palkkaan tarkoitetussa rahoituksessa. Ei siis ole mahdollista akatemiaprofessorin, akatemiattutkijan ja tutkijatohtorin tehtävissä eikä kliinisen tutkijan rahoituksessa ja henkilökohtaisissa apurahoissa.
Milloin voi hakea?	Hankkeen rahoituskauden aikana
Tarvitaanko suorituspaikan sähköinen hyväksyntä muutospäätöksen jälkeen?	Kyllä
Muutoshakemuksessa huomiotavaa	Uuden vastuullisen johtajan on oltava rekisteröitynyt Akatemian verkkoasiointiin. Jos vastuullinen johtaja jää vapaalle tehtävästään (toimivapaa), mutta jatkaa edelleen hankkeen johtamista, on hänen sovittava suorituspaikan kanssa sijaisjärjestelyistä. Akatemian kirjaamoon on toimitettava dokumentti sijaiseksi nimettävästä henkilöstä ja hankkeen hallinnoinnin sijaisjärjestelyistä. Tarvittaessa Akatemia kuulee suorituspaikkaa tai muuta asianosaista ennen päätöksen tekemistä. Menettely muutoshakemuksen käsittelyssä saattaa poiketa tässä esitetystä, jos hallintolaki tai muu lainsäädäntö edellyttää sitä.
Muutosta hakee hankkeen vastuullinen johtaja Suomen Akatemian verkkoasioinnin kautta. Erityistapauksissa muutosta voi hakea suorituspaikka tai muu hallintolain mukainen asianosainen.	

(8) Päätöksen ehtojen tai käyttötarkoituksen muuttaminen tai tutkimussuunnitelman tai toimintasuunnitelman olennaiset muutokset

Muutoksen kuvaus	1) Päätöksen ehtojen tai käyttötarkoituksen muuttamista voi hakea vain erityisestä syystä. 2) Tutkimussuunnitelmaan tai toimintasuunnitelmaan voi hakea muutosta erityisestä syystä, kun kyseessä on tutkimussuunnitelman tai toimintasuunnitelman muuttaminen olennaisesti.
Muutoshakemuksen tekeminen Akatemian verkkoasioinnissa	Täytä perustelut muutokselle hakemuksen vapaakenttään.
Hakemukseen tarvittavat liitteet	Tapauskohtaiset liitteet
Missä rahoitusmuodossa muutos on mahdollinen?	Kaikissa päätöksissä
Milloin voi hakea?	Päätöksenteon jälkeen ennen rahoituskauden alkua ja hankkeen rahoituskauden aikana
Tarvitaanko suorituspaikan sähköinen hyväksyntä muutospäätöksen jälkeen?	Kyllä
Muutoshakemuksessa huomioitavaa	Ota aina ensin yhteyttä Akatemiaan lisätietojen saamiseksi. Tarvittaessa Akatemia kuulee suorituspaikkaa tai muuta asianosaista ennen päätöksen tekemistä. Menettely muutoshakemuksen käsittelyssä saattaa poiketa tässä esitetystä, jos hallintolaki tai muu lainsäädäntö edellyttää sitä.
Muutosta hakee hankkeen vastuullinen johtaja Suomen Akatemian verkkoasioinnin kautta. Erityistapauksissa muutosta voi hakea suorituspaikka tai muu hallintolain mukainen asianosainen.	

(9) Konsortion osahankkeiden rahoitusosuuksien muuttaminen

Muutoksen kuvaus	Akatemia voi antaa luvan konsortion osahankkeiden keskinäisten rahoitusosuuksien muuttamiseen. Konsortion kokonaisrahoitus ei kuitenkaan saa tällöin muuttua.
Muutoshakemuksen tekeminen Akatemian verkkoasioinnissa	1) Täytä konsortion osapuolten uudet rahoitusosuudet (Akatemian osuus) 2) Täytä perustelut muutokselle hakemuksen vapaakenttään 3) Muuta ”Uusi kustannusarvio” -välilehdellä kunkin konsortion osapuolen kustannusarviot muutosehdotuksen mukaiseksi kustannuslajeittain. Lomakkeen yläkulmassa olevan laskurin ”Jäljellä oleva osuus” pitää olla 0 (nolla), muuten hakemusta ei voi jättää.
Hakemukseen tarvittavat liitteet	1) Rahoituksesta luopuvan osahankkeen vastuullisen johtajan ja suorituspaikan suostumus

	Liitä hakemukseen vapaamuotoinen kirje, jossa on alkuperäisen suorituspaikan ja vastuullisen johtajan suostumus muutokseen. 2) Rahoitusta vastaanottavan osahankkeen suorituspaikan sitoumus Liitä hakemukseen toinen vapaamuotoinen kirje, jossa suorituspaikka sitoutuu hankkeen hallinnointiin ja rahoitukseen sekä noudattamaan Akatemian asettamia rahoituksen käyttöön liittyviä ehtoja.
Missä rahoitusmuodossa muutos on mahdollinen?	Akatemiaohjelmat, tutkimusinfrastruktuurirahoitus ja strategisen tutkimuksen neuvoston ohjelmat
Milloin voi hakea?	Päätöksenteon jälkeen ennen rahoituskauden alkua ja hankkeen rahoituskauden aikana
Tarvitaanko suorituspaikan sähköinen hyväksyntä muutospäätöksen jälkeen?	Kyllä
Muutoshakemuksessa huomioitavaa	Jos rahoitusta on käytetty, muutospäätöstä ei voida tehdä kesken rahoituksen maksatuskautta. Muutoshakemus tulee ajoittaa seuraavan maksatuskauden alkuun, jotka ovat 1.1.–30.4., 1.5.–31.8. ja 1.9.–31.12. Muutos on mahdollinen 1.1., 1.5. tai 1.9. alkaen. Päätös rahoitusosuuksien muutoksesta tehdään jälkikäteen vasta, kun rahoituspäätöstä koskevan alkuperäisen suorituspaikan meneillään olevan maksatuskauden maksatuspyyntö on toimitettu Akatemiaan ja se on maksettu. Ennakko ei ole rahoituksen käyttöä, koska päättyvän hankkeen ennakko palautetaan Akatemiaan. Ota tarvittaessa yhteyttä Akatemiaan lisätietojen saamiseksi. Tarvittaessa Akatemia kuulee suorituspaikkaa tai muuta asianosaista ennen päätöksen tekemistä. Menettely muutoshakemuksen käsittelyssä saattaa poiketa tässä esitetystä, jos hallintolaki tai muu lainsäädäntö edellyttää sitä.
Muutosta hakee konsortion vastuullinen johtaja osahankkeen/osahankkeiden johtajien ja suorituspaikan/-paikkojen suostumuksella Akatemian verkkoasioinnin kautta. Erityistapauksissa muutosta voi hakea suorituspaikka tai muu hallintolain mukainen asianosainen.	

(10) Akatemiaturkijan tehtävän rahoituspäätöksen muutos yhteisrahoitteiseksi

Muutoksen kuvaus	Akatemiaturkijan palkkaus voi olla myös yhteisrahoitteinen, silloin kun se on tutkijan uralla etenemisen kannalta tarkoituksenmukaista. Tällöin tutkijan palkkaan tulee käyttää Akatemian myöntämästä rahoituksesta (ks. yllä) vähintään 70 prosenttia, ja loput palkasta voi tulla muista lähteistä. Akatemiaturkijan palkasta voi enintään 30 prosenttia tulla muista lähteistä. Euroopan tutkimusneuvoston (ERC) rahoituksen saaneille vastaava osuus on 50 prosenttia. Tämä edellyttää, että muualta tuleva palkka on osoitettu tutkimustehtäviin tai muihin tutkijan uralla etenemistä tukeviin tehtäviin, kuten työskentelyyn yliopiston urajärjestelmässä. Tämän kautta vapautuvaa Akatemian palkkarahaa voi käyttää erikseen perusteltaviin muihin tutkimuskuluihin.
-------------------------	---

Muutoshakemuksen tekeminen Akatemian verkkoasioinnissa	Valitse muutostyyppi ”Päätöksen ehtojen tai käyttötarkoituksen muuttaminen tai tutkimussuunnitelman tai toimintasuunnitelman olennaiset muutokset”. Täytä perustelut muutokselle hakemuksen vapaakenttään.
Hakemukseen tarvittavat liitteet	Akatemiatutkijan hakiessa muutosta vuosipalkkansa rahoitukseen 1) Vapaamuotoinen perusteluliite Liitä hakemukseen vapaamuotoinen kirje, jossa kuvaat lyhyesti yhteisrahoitteisuuden muodon (esimerkiksi tenure track -tehtävän kuvaus), ajanjakson ja prosenttiosuuden. Muun rahoituksen osuus voi olla vuositasolla enintään 30 prosenttia. Euroopan tutkimusneuvoston (ERC) rahoituksen saaneille vastaava osuus on 50 prosenttia. Kuvaa myös, miten yhteisrahoitteisuus edistää sinun tutkijanuraasi ja miten se tukee akatemiatutkijan tehtävääsi. 2) Todistus, josta muu rahoitus käy ilmi Liitä hakemukseen todistus, josta muu rahoitus käy ilmi (esimerkiksi päätösilmoitus, työsopimus tai muu vapaamuotoinen todistus).
Missä rahoitusmuodossa muutos on mahdollinen?	Akatemiatutkijan tehtävien rahoituspäätöksissä
Milloin voi hakea?	Päätöksenteon jälkeen ennen rahoituskauden alkua ja hankkeen rahoituskauden aikana
Tarvitaanko suorituspaikan sähköinen hyväksyntä muutospäätöksen jälkeen?	Kyllä
Muutoshakemuksessa huomioitavaa	1) Ota aina ensin yhteyttä Akatemiaan lisätietojen saamiseksi. 2) Hakijan on perusteltava, mihin palkkakustannuksesta vapautuvaa rahoitusta on tarkoitus käyttää. Palkkakustannuksesta vapautuvalla osuudella ei voida kattaa jo akatemiatutkijan tutkimuskulut -päätöksessä rahoitettavia kustannuksia. Vapautuvaa rahoitusta voidaan käyttää muihin kuluihin, joiden pitää tukea alkuperäisen tutkimussuunnitelman toteuttamista. Niillä voidaan siis korvata sitä osuutta tutkimuksesta, joka muuten jäisi toteutumatta akatemiatutkijan työskennellessä osa-aikaisesti muissa tehtävissä. 3) Osarahoituksen on tultava muusta kuin Akatemian myöntämästä rahoituksesta. 4) Jos akatemiatutkija on rahoituskauden aikana saanut vakinaisen professuurin tai muun tutkimusorganisaation ylimmän tason tutkimustehtävän, ei yhteisrahoitteisuutta voida myöntää. 5) Tarvittaessa Akademia kuulee suorituspaikkaa tai muuta asianosaista ennen päätöksen tekemistä. Menettely muutoshakemuksen käsittelyssä saattaa poiketa tässä esitetystä, jos hallintolaki tai muu lainsäädäntö edellyttää sitä.
Muutosta hakee hankkeen vastuullinen johtaja Suomen Akatemian verkkoasioinnin kautta.	

(11) Akatemiaprofessorin tehtävän rahoituspäätöksen muutos yhteisrahoitteiseksi

Muutoksen kuvaus	Akatemiaprofessorin palkkaus voi olla myös yhteisrahoitteinen, silloin kun se on tutkimustyön kannalta tarkoituksenmukaista. Tällöin akatemiaprofessorin palkkaan voi käyttää Akatemian myöntämästä rahoituksesta 0–100 prosenttia. Palkka voi tulla osaksi tai kokonaan muista lähteistä prosenttiosuudesta riippuen. Tämän kautta vapautuvaa Akatemian palkkarahaa voi käyttää erikseen perusteltaviin muihin tutkimuskuluihin.
Muutoshakemuksen tekeminen Akatemian verkkoasioinnissa	Valitse muutostyyppi ”Päätöksen ehtojen tai käyttötarkoituksen muuttaminen tai tutkimussuunnitelman tai toimintasuunnitelman olennaiset muutokset”. Täytä perustelut muutokselle hakemuksen vapaakenttään.
Hakemukseen tarvittavat liitteet	Akatemiaprofessorin hakiessa muutosta vuosipalkkansa rahoitukseen 1) Vapaamuotoinen perusteluliite Liitä hakemukseen vapaamuotoinen kirje, jossa kuvaat lyhyesti yhteisrahoitteisuuden muodon, ajanjakson ja prosenttiosuuden. Muun rahoituksen osuutta ei ole rajattu. Kuvaa myös, miten yhteisrahoitteisuus edistää sinun tutkimustyötäsi ja miten se tukee akatemiaprofessorin tehtävääsi. 2) Todistus, josta muu rahoitus käy ilmi Liitä hakemukseen todistus, josta muu rahoitus käy ilmi (esimerkiksi päätösilmoitus, työsopimus tai muu vapaamuotoinen todistus).
Missä rahoitusmuodossa muutos on mahdollinen?	Akatemiaprofessorin tehtävien rahoituspäätöksissä
Milloin voi hakea?	Päätöksenteon jälkeen ennen rahoituskauden alkua ja hankkeen rahoituskauden aikana
Tarvitaanko suorituspaikan sähköinen hyväksyntä muutospäätöksen jälkeen?	Kyllä
Muutoshakemuksessa huomioitavaa	1) Ota aina ensin yhteyttä Akatemiaan lisätietojen saamiseksi. 2) Hakijan on perusteltava, mihin palkkakustannuksesta vapautuvaa rahoitusta on tarkoitus käyttää. Palkkakustannuksesta vapautuvalla osuudella ei voida kattaa jo akatemiaprofessorin tutkimuskulut -päätöksessä rahoitettavia kustannuksia. Vapautuvaa rahoitusta voidaan käyttää muihin kuluihin, joiden pitää tukea alkuperäisen tutkimussuunnitelman toteuttamista. Niillä voidaan siis korvata sitä osuutta tutkimuksesta, joka

	muuten jäisi toteutumatta akatemiaprofessorin työskennellessä osa-aikaisesti muissa tehtävissä. 3) Osarahoituksen on tultava muusta kuin Akatemian myöntämästä rahoituksesta. 4) Tarvittaessa Akatemia kuulee suorituspaikkaa tai muuta asianosaista ennen päätöksen tekemistä. Menettely muutoshakemuksen käsittelyssä saattaa poiketa tässä esitetystä, jos hallintolaki tai muu lainsäädäntö edellyttää sitä.
Muutosta hakee hankkeen vastuullinen johtaja Suomen Akatemian verkkoasiointin kautta.	

Tietoa rahoituksen yleisistä ehdoista ja ohjeista

Asiakirja perustuu Suomen Akatemian hallituksen hyväksymään asiakirjaan Tutkimusrahoituspäätösten perusteet ja joka on viimeksi hyväksytty 18.4.2018. Asiakirja on Akatemian verkkosivuilla kohdassa Rahoituspäätösten perusteet. Näitä rahoituspäätösten yleisiä ehtoja sovelletaan 1.9.2018–31.8.2019 toteutettavissa hauissa ja niiden perusteella tehtävissä rahoituspäätöksissä.

Asiakirjan valmistelee Akatemian Tutkijapalvelut-ryhmän ohjeistustiimi. Tutkimuksesta vastaava ylijohtaja Riitta Maijala on päättänyt asiakirjasta 13.6.2018.

Suomen Akatemian yhteystiedot

Postiosoite	PL 131, 00531 Helsinki
Katuosoite	Hakaniemenranta 6
Puhelinvaihe	029 533 5000
Faksi	029 533 5299
Kirjaamon puhelin	029 533 5049
Kirjaamon aukioloaika	klo 8.00–16.15
Sähköposti	kirjaamo@aka.fi
Verkkosivut	www.aka.fi
Päätökseen liittyvät lisätiedot	Päätösilmoituksessa mainittu yhteyshenkilö (esittelijä), jonka sähköpostiosoite on muotoa etunimi.sukunimi@aka.fi
Muut kysymykset ja palaute	Akatemian verkkosivujen alareunassa Kysymykset ja palaute